

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Poligráf

XXX. évfolyam 5. szám - 2021. április 1.

BIBLIA PORTFÓLIÓ

Az Anonym osztály március közepéig művészetismeret órákon a Bibliával foglalkozott. A Szent könyvek sokféle szövegeit eltérő módokon dolgozták föl a diákok. A téma végére mindenki összeállította a maga portfólióját. Ezekből a változatos írásokból csemegézt a szerkesztő. Fogadjátok szeretettel.

ÁLLÁSINTERJÚK

A tékozló fiú apja

Szociális munkás, ifjúságigogozó.

Úgy gondolom, a következők miatt vagyok én az ideális jelölt. Van tapasztalatom a türelmes és megbocsátó viselkedésben a fiatalokkal szemben. Megértő és empatikus vagyok velük, ha hibáznak is, könnyen megbocsájtok nekik. Nevelő szándékkal terelem őket a helyes élet felé. Számomra a legfontosabb az újrakezdés lehetőségét biztosítani. Korábbi gyakorlatomban volt már hasonló példa, ami jól működött. Munkám végzése során a legfontosabb a feltétel nélküli szeretet és a gyermekek érdekeinek figyelembe vétele. A rám bízott fiatalok, ha hibáznak, vagy bűnt követnek el, azt is jó érzéssel tudom tolerálni, és segítek nekik a megbánásban és a jó útra térésben.

Két fiamat is én neveltem fel, így tudom, milyen nehéz olykor egy gyerekkel, mikor bajt követ el. Ők már felnőttek, egyedül vagyok, így ezért szeretnék még másokon is segíteni, hogy jobb életük lehessen.

Pilátus

Nagykövet, diplomata

Jó diplomáciai érzékem van. Jól alkalmazkodom a helyi viszonyokhoz. Megfelelően tudom képviselni a hazám és a vezetői érdekeket. Konfliktus esetén határozottan és erélyesen tudok fellépni. Jól tájékozodom a helyi viszonyok között. Több-

éves vezetési tapasztalatom van külképviseleten (Közel Kelet). A diplomáciai érdekeket akár személyes meggyőződésem elé is helyezem.

Názáreti Jézus

Szociális osztály csoportvezető

Többéves tapasztalattal rendelkezem, és nagy gyakorlatot szereztem gyógyítási és segítségnyújtási vonalon szerzte Júdea-ban. Számomra nem gond egy 12 fős csoport irányítása, koordinálása és összefogása, az esetleges munkatársi viszonyok kezelése, szem előtt tartva a minőségi ügyfélkapcsolatokat. Tanulmányaim során átfogó ismereteket szereztem a hitélet, hagyományok ápolása, törvények betartása és a segítségnyújtás terén. Az előző csapatom (ahogy én hívom őket: „tanítványaim”) kitartható és lelkiismeretes embernek ismeretek meg, aki megbízható és jó kommunikációs képességekkel rendelkezik. Többször is állították rólam, hogy önfeláldozó vagyok, és nehéz sorsú emberek bajait a saját dolgaim elé helyezem. Szívesen vállalom munkát kipróbált csapattársaimmal vagy akár újonnan csatlakozó segítőkkel.

Pál apostol

Multi level marketing területi képviselő
(Dél-Európa, Közel-Kelet)

Úgy gondolom, ez az állás nekem való, mert erősségem a meggyőzőképesség, türelem, közösségformálás, kitartás, terhelhetőség. Hatékony és eredményes kap-

csolattartás levélen (email-en) keresztül. Szükség esetén vállalom a nehezebb, kalandosabb utazásokat. A sok utazástól sem riadok vissza. Nem akadály a veszélyesebb célpont elérése. Hatékonyan tudom képviselni akár korábbi meggyőződésem ellenkezőjét, az új elveket (az úgynevezett pálfordulatot), ez számomra nem akadály. Jó helyismerettel rendelkezem Kis-Ázsia partvidékén és a Földközi-tengeri szigeteken, de részletesen ismerem a Jeruzsálem és Damaszkusz közötti utat. Termékeiket – sikeres terjesztéssel – a Földközi-tenger keleti régiójában gondolom a legnagyobb hatékonysággal értékesíteni. Kézzel fogható termékek mellett szívesen terjeszték szellemi termékeket is. Szívesen vállalom azok átfogó nemzetközi

terjesztését világszerte. Építettem már fel sikeresen működő közösségeket. A hálózatépítés az erősségem.

Mózes

Kalandtúra-vezető, idegenvezetés

Vállalom csoportok szakszerű vezetését. Vezető egyéniség vagyok. Határozottság, elszántság jellemző rám. Nagy fegyelmem van. Elhivatott vagyok. Nagy helyismerettel rendelkezem. Tapasztalatom van extrém helyszíneken nagy csoport vezetésében. A szabályokat szigorún betartom. Jól kijövök mindenkivel és nagy fegyellemmel tudok vezetni bármilyen csoportot. Vezetést akár hosszabb távra is vállalom.

Gampel Janka írásai

Felkészültem a legrosszabb hírre.

– A szobájukban keresi Önt egy órája. Azt mondja, ő csak elment újságért, maga pedig eltűnt, mire visszaért. Betegre aggodta magát. Siessen vissza hozzá.

A kapitány ezekkel a szavakkal kitessékelt a szobából.

Rohantam, ahogy a lábaim bírták. A szobánk előtt lassítottam, tudtam, hogy ha igaz, amit a kapitány mondott, rendesen le leszek szidva, Hangyácska hirtelen haragú tud lenni. Talán mégis elnézek az étterem felé...

INTERJÚ A KÍGYÓVAL

– Köszöntjük kedves hallgatóinkat! Az Ókor rádió reggeli műsorát az „Ébredj velünk”-et hallják! Mai vendégem nem más, mint a gaztetteiről elhíresült Kígyó lesz. Aggodalomra semmi ok, hiszem már túllépett azon a korszakán, ma már saját gazdasága van. Természetesen gyümölcsöket termeszt, de csakis jószándékkal.

– Üdvözlöm a kedves nézőket, igen, ma már kizárólag BIO gyümölcsökkel foglalkozunk.

– Ezt jó hallani! Azért az első pár kérdésem a múltjához és a megváltozásához kapcsolódik.

– Természetesen.

– Mi volt az indítéka, hogy megetesse azzal a szegény asszonnyal azt a gyümölcsöt?

– Hm... Nehéz kérdés. Tudja, akkori-ban még mindenkinek rosszat akartam. Rájöttem, hogy ha eszik arról a fáról, ki lesznek onnan üzve, és az enyém lesz az Édenkert, amire mindennél jobban vágytam.

– És végül így is lett. Mit csinált ott bent egyedül?

– Erről a részről nem szól a történet, de

rögtön megbántam, tudja, nagyon magányossá váltam, szóval én is kijöttem, hogy megkeressem az embereket és bocsánatot kérjek tőlük, de ők erről hallani sem akartak. Ekkor jött az a döntés, hogy megváltozom.

– Ezt örömmel hallok. Mit változtatott? Volt valaki, aki segített önnek?

– Nem volt, úgy voltam velem, hogy ha majd megváltoztam, akkor ismerkedem. Ezen egyedül kellett végigmennem, tudja. Hogy min változtattam... Először mindenki megpróbáltam kedves lenni, segíteni nekik, kicsi dolgokkal kezdtem, és eleinte nehéz is volt. Egyszer-kétszer még rám tört, hogy húúúú, de megharapnám a bokáját, de sikerült visszafognom magamat.

– És hogy jutott el a BIO gyümölcsökig?

– A gyümölcsök iránt való rajongásom egyértelmű volt, és valami rendes munka is kellett, de a legfőbb ok az volt, hogy az egészséges, finom gyümölcsökkel megpróbálom kiegyenlíteni a számlát.

– Ez remek ötlet! Köszönöm, hogy velünk volt!

– Én köszönöm!

ÁLLÁSINTERJÚK

Jelentkezés bibliai szereplőknek

Noé

Kedves munkaadó!

Jelen levelemmel szeretnék jelentkezni az Ön által meghirdetett állatorvosi munkára.

Kiváló munkatapasztalattal rendelkezem, a világ összes állatával volt már dolgom. Ismerem az oroszlánok minden nyavalyáját, a hörcsögök lábtörésére is tudom a megoldást, de lovat is tudok körmölni. Minden élőlényen igyekszem segíteni a magánéletemben is, magamat valom a

legnagyobb állatmentőnek, noha egyszerre csak keveset tudok befogadni hely hiányában. Jelenleg egy hatalmas csónakban lakom két kutyával és két macskával, de a munkába mindig pontosan érkeznek. Precíz, nyugodt ember vagyok, szeretem a feladatokat, kihívásokat.

Ha levelem felkeltette érdeklődését, szívesen küldöm önéletrajzomat.

Noé

is vezető voltam egy hasonló helyen, mi is örökre magunk mellé láncoltuk kedves vásárlóinkat, ügyfeleinket. Mind-mind elégedett volt velünk, de egy kis változásra vágyom, más levegőre. Marketingérzésem kifogásolhatatlan, gyerekkoromban almákat és gyümölcsöket árultam, azóta is tart ez a dolog nálam. Vezetésre alkalmas vagyok, szigorú és magabiztos.

Várom a választát.

Lucifer

*Lucifer
Kedves Hell cég!*

Ezen levellel szeretnék interjúra jelentkezni.

Mióta létrejött az Önök energiatalgyára, hüen csak Hellt iszom. Nincs annál finomabb. Nemrég olvastam, hogy megüresedett egy vezetői poszt. Ajánlanám magamat arra a helyre, rengeteg tapasztalattal. Először is jómagam

Gabriel arkangyal

Szép napot kívánok, kedves munkaadó!

Ajánlanám magamat a postás munkakörre. Szinte a világ teremtése óta futár/hírvívő voltam a legnagyobb globális cégnél, a tulaj és egyben főnök ügyeit és leveleit intéztem szerte a világban. Hozzá vagyok szokva a folyamatos munkához, pihenő nélküli utazáshoz, de mára egy kicsit

Grósz Tamara illusztrációja

belefásultam, így a nyugdíj előtti pár évet szeretném az Önök cégénél eltölteni. Kisebb kézbesítések, ügyintézkedések lennének ideálisak nekem. Nagyon precíz és pontos vagyok, ezt mindig nagyra tartottam. Biciklim van saját, azzal szállítanám ki a leveleket.

A további információkat nagyon várom!

Gabriel

Matuzsálem

*Kedves Tavasz utca 17. szám
 alatt lakó emberek!*

Ezzel a hirdetéssel szeretnék jelentkezni az Önök házában lévő porta figyelésére. Tapasztalatom még nincs, de kell szereznem a nyugdíjam mellé egy állást is, amit el tudok végezni fájó lábaimmal. Közelve az 1000 felé, az ember már csak egy békés állásra vágyik, ezért is szeretnék az Önök portása lenni. Kedvességem hártatlan, a humorom időtálló. A lányaim mindig sütnek nekem süteményt, melyből természetesen minden fáradt hazatérő lakónak adnék, hogy szebbé tegyem az estéjükét. Nagy fizetést nem kérek, csak már 950 éve a nyugdíjon élek, és kezd kevés lenni az orvosi költségeimre, de hát tudják, milyen az öregkor. Igyekszem majd

színesíteni a ház életét, remek történeteim vannak, amiket szívesen megosztanék bárkivel. Tudják, a gyerekeim rég elköltöztek már, egyedül élek a kutyámmal, akinek a neve Töpike, Őt is szeretném magammal vinni a portához.

Várom a válaszukat!

Matuzsálem

Góliát

Kedves munkaadó!

Szeretnék jelentkezni a megüresedett biztonsági őr posztra.

Ajánlanám magamat többek között remek fizikai állóképességem miatt. Fiatalkorom óta tanulom a harcművészeteket, melyeket mára a legmagasabb fokig elsajátítottam. Magasságom és kinézetem miatt rengetegen mondják, hogy soha senki sem merne lopni a felügyeletem alatt. 270 centiméteres magasságommal az általános iskolai és gimnáziumi kosárlabdacsapat kapitánya is voltam, szóval remekül dolgozom csapatban, de ha kell keményen irányítok.

További beszélgetésekért keressenek bizalommal.

Góliát

Grósz Tamara oldalai

AJÁNLÓLEVELEK

Noé

(Születési idő: i. e. 2948)

Ajánlanám magamat az önök által meghirdetett ács munkakör betöltésére. Legfontosabb referenciamunkámként egy bárkával tudnék szolgálni, amit nyolc nap leforgása alatt építettem előző munkaadóm megbízásából. Hihetetlen aprólékossággal dolgozom, illetve saját szerzői munkákkal rendelkezem. Amennyiben felkeltetem érdeklődésüket, kérem, keresnek az alábbi elérhetőségek egyikén:
cím: Ararát hegység, Deszka utca 8.
e-mail: megepitem@gmail.com

Jézus Krisztus

Ajánlanám magamat az önök által meghirdetett telemarketinges állásra. Erősségem elsősorban a jó kommunikációs készség, rendkívül jól megértetem magam az emberekkel, általában teljes bizalommal követnek. Olyan termékeket tudok a legkiválóbban értékesíteni, amiben magam is feltétel nélkül hiszek. Csoportban is kiválóan tudok dolgozni, nem okoz gondot esetlegesen egy másik városba utazás sem. Referenciaként tudnám ajánlani előző főnökömet, aki el tudja mondani, hogy vakon követtem minden kívánságát. Hűség és becsületes embernek tartom magam, ugyanakkor nem viselem az igazságtalanságot és a becstelenséget. Meglett korom ellenére nem vagyok beteges típus, jól bírom a terhelést. Amennyiben felkel-

tettem érdeklődésüket keresse nek az alábbi elérhetőségeken:
Cím: Mennyország Arkangyal utca 2b
Email: jesuska@gmail.com

József

(Születési idő: i. e. 1562)

Ajánlom magamat, az önök által meghirdetett médium állásra. Gyermekkoromban észleltem először különleges képességeimet, ugyan-

is az álmaimból mondtam meg a jövőmet. Először csak a saját álmomból voltam képes olvasni, aztán az idő múlásával idegen emberek sorsába is beleláltam, amik be is teljesültek. Később ez mentett meg a bajból, ugyanis a főnökömmel jó kapcsolatot ápoltam, de félreértés miatt összetűzésbe kerültünk. Mikor pedig jószoltam az álmából, hitt nekem, és valóra is vált, ezért elismerésképpen magasabb pozícióba tudtam kerülni. Céloom, hogy az emberek higgyenek a jövőjünkben, és ha lehetőség adódik megakadályozni a megakadályozhatót. Bizalommal forduljanak hozzám. Hiszek abban, hogy a jövőt meg lehet változtatni, ezért változtassuk meg együtt! Ha szeretné, megismeri jövőjét, forduljon hozzám!
 E-mail: mileszholnap@gmail.com

Góliát

Ajánlom magamat az önök által meghirdetett ketrecharc versenyre. Alkalmasnak találom magam a versenyre, ugyanis hihetetlenül erős testfelépítem és magasságom mindenkit elrettent. Számos versenyen vettem részt hazámban, ahol fenomenális eredményeket értem el. Csapatokkal, bajnokokkal küzdöttem meg, ahol szintén jól teljesítettem. Helyt álltam már filiszteus harcokként is, s mivel eddig nem találtam magamhoz méltó ellenfelet, ezúton szeretném próbára tenni magamat az önök versenyén. Remélem, nem riasztom el magukat, és részt vehetek majd a küzdelemben.
 Üdvözzel:

Góliát.

Eszter

(Születési idő: i. e. 6. század)

Ajánlom magamat az önök által meghirdetett modellállásra. Mindig is az álmom volt, hogy modell legyek, rengetegen biztattak, hogy próbáljam ki magam, mert karakteres arcom van, ami a modell szakmában előnyt jelenthet. Kisebb városi versenyeken már van tapasztalatom, de komolyabb versenyen még nem vettem részt. A kisugárzásom mellett megvan a magamhoz való eszem, és mindemellett nagyon kitartó vagyok, semmi nem tántorít el.
 Amennyiben, szeretnének velem dolgozni, várom szíves válaszukat.

Rákóczi Dorina írásai

Hetedik

A *Hetedik* című filmet mindenkinek szívesen ajánlom, aki olyan bibliai ihletésűfilmet keres, amelyben nem a régies stílus és a történelmi megközelítés dominál. A filmet 1995-ben mutatták be Amerikában először. A film a négy híres főszereplő miatt nagy érdeklődésnek örvend. A korszak legnagyobb színészeit sikerült szerződtetni, feltűnik a vásznon Morgan Freeman, Brad Pitt, Kevin Spacey és Gwyneth Paltrowis. A film egyik főszereplője Somersét nyomozó, aki belefáradt és megcsömörlött a munkája során tapasztalt kegyetlen világtól. Úgy érzi, hogy munkája – ami miatt még a magánéletét is feláldozta – teljesen felesleges, mert a világ egyre rosszabb és kegyetlenebb lesz. Dolgát tovább nehezíti, hogy nyugdíjazása előtt nem sokkal egy fiatal, lelkes, ugyanakkor nem túl intelligens és hirtelen haragú társat is kap Mills nyomozó személyében. A történetben a két nyomozó egy kegyetlen és szadista sorozatgyilkos után nyomoz, aki úgy hiszi, hogy isteni feladatot teljesít, így azt gondolja, hogy helyesen cselekszik. Az áldozatai a Bibliában szereplő hét főbűnt követték el, emiatt büntetést érdemelnek. A hét főbűn az emberi bűnök forrásai, nevezetesen a kevélység, a kapzsiság, a bujaság, a jóra való restség, az irigység, a harag és a falánkság. Áldozatait bűnüknek megfelelően öli meg, például a kövér és falánk embert arra kényszeríti, hogy addig egyen, amíg bele nem hal, a restet egy évig az ágyához láncolja, így annak teste teljesen elsorvad. A sorozatgyilkos kegyetlensége nemcsak a kezdő nyomozót döbbeneti meg, hanem a tapasztalt idősebb társát is. A nyomasztóan izgalmas

történet olyan végkifejletet tartogat, amelyet csak egy zseniális bűnöző képes véghez vinni.

A történet hangulata az egész film során nyomasztó, sivár és félelmetes, ugyanakkor nagyon izgalmas, érdekfeszítő és hátborzongató. Ez a sötét és szörnyű pszichológiai thriller talán az egyik legfelkavaróbb és legdepressziósabb bibliai ihletésű film.

Noé

A film címéből következtetni lehet a bibliai jellegű témára, amely az Özönvíz idején élő Noéről és az általa készített bárkáról szól. A történet nem teljes mértékben a Biblia szövegén alapul, hanem fantasy jelenetekkel tarkított mozifilm lett. A készítők a valós történet kiszínezésével, fordulatossá tételével a fiatalabb, történelmi filmeket kevésbé kedvelő korosztályt is

meg akarták nyerni, és egy sokkal izgalmasabb, eseménydúsabb cselekményt vittek vászonra. A filmben híres, Oscar-díjas színészekkel találkozhatunk Russell Crowe, Sir Anthony Hopkins és Jennifer Connelly személyében. A főszereplő Noé az az istenfélő ember, akinek az Úr azt parancsolja egy látomásban, készítsen bárkát azért, hogy családjával és minden állatfajból egy párral átvészelve a nagy Özönvizet. Az embert próbáló feladatra kiválasztott Noénak szembesülnie kell saját démonaival, családja kihívásaival és az emberi gonoszság erejével is, miközben azon küszködik, hogy beteljesítse a Teremtőtől kapott küldetését, és még az Özönvíz előtt felépítse a bárkáját.

A Szentírás Noéja nem azonos a filmben szereplő Noéval. A főhős bonyolult, kiismerhetetlen karakter. Általában morgorva, durva viselkedésű, de néha megmutatkozik a kellemesebb, barátságosabb oldala is, például befogad egy ismeretlen kislányt és sajátjaként neveli fel feleségével. Saját fiaival azonban keményen bánik.

A film eltér az eredeti történettől, hiszen keveseket érdekelne a Bibliában leírt cselekmény szóról szóra. Ezzel közönségfilmmé változott, viszont így csorbult a valós érték. A cél nem a történelmi hűség volt, hanem a szórakoztatás.

Az ifjú pápa

Az ifjú pápa egy televíziós sorozat, amelynek írója és rendezője is az Oscar-díjas Paolo Sorrentino. A filmsorozat két főszereplője a szintén híres és közkezdvelt Jude Law és Diane Keaton, akik már a nevükkel, ismertségükkel a képernyő elé vonzzák a nézőket. A sorozat érdekessége, hogy 2016 októberében Olaszországban és Németországban mutatták be először,

majd ebben a hónapban több Európai országban is játszani kezdték. Az Egyesült Államokban azonban csak 2017 januárjában került képernyőre.

A filmsorozat címszereplője Lenny Belardo, aki az első amerikai pápa lett, XIII. Piusz néven vált ismertté. A Vatikánban újdonságként hatott a cigiző, okostelefonfüggő, fociőrült pápa. A főszereplő személyiségéből adódóan egy nagyon érdekes, humoros, fantáziadús sorozat készült, amely azonban komoly kérdéseket is felvet a Vatikán működésével, belső életével kapcsolatban. Betekintést nyerhetünk a Vatikánban tevékenykedő egyházi személyek, vezetők mindennapjaiba, Istenhez való viszonyukba.

A sorozatban megjelenő katolikus papok közül a XIII. Piusz személyisége a legellentmondásosabb. Több tekintetben is a kettősség jellemzi. Valamikor éles eszű, máskor naiv. Néha maradi, néha haladó, modern gondolkodású. Időnként melanholikus, máskor kíméletlen. A pápa a teljes történet folyamán próbálja megtalálni Istent egyrészt maga, másrészt az emberiség számára.

Szalacsi-Tóth Eszter ajánlása

VÉLEMÉNYESSZÉ

Daniel Kehlmann: F

Ennek az általam nagyon kedvelt könyvnek a fő témái szerintem a középszerűség és a sors. Feltevődött bennem a kérdés, utóbbit meg lehet-e változtatni, van-e előre megírt sorsunk, hogyan formálódik az ember élete véletlenül bekövetkező események következményeképpen. Az író hittel kapcsolatos kérdéseket feszeget, Isten mivoltát kérdőjelezi meg, valamint sok párhuzamot jelenít meg a történet és a Biblia között. Mind ezt a Friedland család három generációjának életén keresztül mutatja be.

A történet egy illuzionista előadásával kezdődik, amire Arthur Friedland elviszi a két házasságából született gyerekeit, Martint, Iwant és Ericet (ikrek). Martint majdnem elüti egy autó, mikor átszalad az úttesten, hogy beüljön Arthur autójába. Az előadást a legnagyobb előítélettel váró, az ilyen dolgokban nem hívó, teljesen racionalista Arthurnak a színpadra való felhívás és hipnózis után még aznap nagy fordulatot vesz az élete. Az addig sikertelen író önző módon faképnél hagyja a családját azért, hogy kibontakozhasson, megvalósíthassa az álmát, kitorhessen a középszerűségből és jókat írhatson. Úgy gondolom, hogy Kehlmann a hipnotizőrben és Martin szerencséjében Istent, a sors kezét akarta ábrázolni. Bibliai párhuzamként a könyvben feltűnik az ördög, az író idéz a Bibliából, miközben Martin istentiszteletet tart. Keresztelő és temetés is megjelenik a könyvben. Az író a pokolba jutás fogalmát is szimbolizálja.

Martin későbbi életének képe többször megnevettetett olvasás közben, ugyanis papként dolgozott, de nem hitt Istenben. A regény során ez többször, számomra vicces, számára nagyon kellemetlen helyzetbe sodorta. Martin egy anyámaszszony katonája, aki kisebbségi érzése mi-

att fél felfedezni a világot, a testvérei sokszor kinevették, felnőtt korára meghízott. Középszerűnek tekintettem benne azt, hogy nagyon ügyesen rubikkockázott, viszont nem mert a saját tehetségével élni, megpróbálni kitörni a képességeivel. Úgy gondolom, hogy ezek miatt húzódtott félre a világtól, és ment papnak. Azt vettem észre, hogy a történet során többször, szerintem realitásában és módjában rendkívül aktuálisan bemutatásra kerül az istenhívők és az ateisták közötti szembenállás, például amikor Eric lenézi Martint amiért (úgy tudja) hisz Istenben, Martin keresztelőjén az egyik ikret röhögőgörcs kerülgeti, vagy Eric leszólja Martin Istent való szolgálását, és azt vágja a képébe, hogy azért teszi ezt, mert nem akar dolgozni.

Iwan művészettörténészként egy galériában dolgozik, és titokban egy Eulenböck nevű festő neve alatt hamisít festményeket. Nyeréskedik, csal, ő sem él a tehetségével, középszerűnek mondható. Eric túlhajszolt, üldözési mániás befektetési tanácsadóként átver embereket, törvényellenesen intézi az ügyeit, a feleségét is megcsalja. Itt is bibliai párhuzamot véltem felfedezni, miszerint aki megszegi a Tízparancsolatot, az elnyeri méltó büntetését. Iwan a végén megsebesül, és a titkos műtermében hal meg, ahol nem találja meg senki a holttestét. Eric egész életében szenvedésre, szorongásra van kárhoytatva a bűnei miatt, zilált, stresszes, nyugtatót kell szednie, hangokat hallucinál az otthonában, ő a saját lelki poklába jut. Nagyon élveztem a könyv humorát, ahogy Kehlmann érzékeltette a szereplők különböző személyiségeit. Hétköznapi hibákat, érzelmeket, nehéz és számomra nagyon érdekes kérdéseket írt le és firtatott. Nagyon tetszett az összes karakter, a szóragoztató történet. Boldog és filozofikus alapot keltett bennem az olvasása.

ÁLLÁSINTERJÚK

Noé

Önkéntes munkát szeretnék vállalni a Földközi-tengeren; menekültek behajózását vállalom biztonságos európai országokba.

Céлом, hogy minden rászoruló embert hozzásegíthessek egy biztosabb jövőhöz. Tapasztalt hajósként, a hátam mögött nem egy özönvízzel, úgy érzem, hogy kezemben az emberiség fennmaradásának kulcsa.

Filozófiám: Inkább ma egy fehér galamb, mint holnap egy tűzok.

Mózes

Szociális munkásnak jelentkezem, sürgős munkába állással. Hányattatott gyermekkorom hatására szeretnék visszacsepegtetni a társadalom rászoruló tagjainak. Eddigi fő projektjeim közé tartozik a zsidó nép kimenekítése Egyiptomból, Vörös-tengeri átkelés, hegyből való vízfakasztás.

Erősségeim: jó vezetői, mentori képesség, hittel és engedelmséggel járom küldetésem útját, bérigényem szerény.

Poncius Pilátus

Felsővezetőnek jelentkezem minisztériumi állás betöltésére.

Feltételeim: prémium bérezés, megfelelően működő irodai klímaberendezés, higiénikus kézmosó.

Amit ígérek: az alám tartozó munkatársak szigorú felügyelete, a szabályok feltétlen betartatása, valamint megfontolt döntések meghozatala (azt hiszem).

Jézus Krisztus

Általános iskolai erkölcsstan oktatói állás betöltésére jelentkezem.

Pedagógiai célkitűzéseim: a gyermekeknek megmutatni a helyes utat, szerénységre, alázatra nevelni őket. Hiszek abban, hogy mindegyikük egy-egy csiszolatlan gyémánt. Igyekszem egymás feltétlen szeretetére buzdítani őket. Elveim keresztülvitelének érdekében bármilyen próbatételnek alávetem magam. Bérigényem igen szerény.

Mottóm: minden nap egy csoda.

Júdás

Az alapítványi pénztárosi munkára jelentkezem.

Jól megalapozott tudásom, szakmai múltam, magabiztosságom záloga a jól elvégzett munkának.

Bérigényem: havi nettó 30 ezüst.

Mottóm: pénz beszél, kutya ugat.

HÁMÁN-TÁSKA

A zsidó kultúrában a minap ünnepelt Purim alkalmából úgynevezett Hámán-táskát (zsidó ünnepi édesség) készítettünk itthon.

Purim: A Bibliában Eszter könyve beszámol arról, hogy Ahasvéros Perzsa király egyik főembere, Hámán tervet szőtt a birodalomban élő zsidók elpusztítására. Mivel Eszter királyné közbenjárása megmentette népét, Hámán terve kudarcot vallott: ő maga került arra az akasztófára, amelyet Ő Mordehájnak, Eszter nagybátyjának ácsolt. A zsidók megmenekülésének emlékére ülik ezt az ünnepet, melyet megelőz egy egynapos Eszter-böjt, amivel az utókor Eszter bátorságát és odaadását hálálja meg. Eszter történetét az ünnepnap előestéjén, majd reggelén felolvassák a zsinagógában. Az ünnep egyik fénypontja, amikor Hámán nevének felolvasásakor a gyermekek lármázhatnak, nagy zajt csaphatnak. A Purim legnépszerűbb édessége a humentás, azaz Hámán-zseb, vagy-táska.

A Hámán-táska receptje

Hozzávalók:

- 250 g liszt
- 150 g vaj
- 5 g élesztő
- 4 ek szilvalekvár vagy 100 g mák
- 100 g cukor
- 2 tojás
- fél citrom reszelt héja

Elkészítés:

A lisztet, cukrot, tojásokat, vajat és citromhéjat simára dolgozzuk. Megfuttatjuk az élesztőt, és a masszához adjuk, összedolgozzuk. Langyos helyen 20-25 percig kelesztjük, kinyújtjuk, négyszög alakúra kivágjuk. Az egyes lapocskákat lekvárral vagy darált cukros mákkal megtöltjük, félbehajtogatjuk, úgy, hogy zseb vagy csákos alakú legyen. Így sütjük ki.

Török-Nagy Mihály írásai

AZ ANONYM OSZTÁLY A XVI. SZÁZADBAN

Az Anonym osztályban Magyarország történetét dolgoztuk fel a 16. században, kiemelve a (török) Hódoltság területén élők mindennapjait, feladatait, a végvárakban élők sorsát. 12 feladattípus közül választhattak a tanulók úgy, hogy mindenkinek ki kellett választani a felkínált lehetőségek közül kettőt, amelyeket összevonhattak. Születtek levelek, naplórészletek, reklámok, mérnöki leírások, panaszokról, sikerekről lejegyzések.

VINCE VITÉZ SAROLTÁJA

1555. szeptember 7.

...A szemem előtt folyamatosan az atyai ház lebeg és az öcsém, ahogy a tornácon a fának nyomják az orrukát, úgy figyelik, feltűnök-e a távolban. Próbálok úrrá lenni rajta, de eddig nem jártam sikerrel. Van két órám, amíg értem jönnek, addig egy régi, rongyosra olvasott könyvecskével szállok messzire, el innen a honvágytól, a háborútól, ebből az ágyból, egy szebb helyre. Megvágтам az ujjam a papírral.

Ezek a régiek tetszelgő sorok már nevetnek rajtam. Nevetnek rajtam, ahogy ellent mondok nekik, begubózva itt, mint egy gyermek verés után. Nevetnek rajtam, de a könnyek, amiket azóta hullajtottam, megloptak, magukkal ragadták az ártatlanságom. Még mindig érzem, ahogy az ujjaim közé siklik a brokát, a talpam ragad a földre öntött bortól és egy mindig maszatos arc tűnik fel a távolban. Sári.

Pontosan két órával az első bejegyzés után koppanást hallottam az ablakomon: Kinézve láttam a négy rongyos fiút, kurjongatva, borosflaskákkal a kezükben. Rögvest felkaptam az egyetlen megmaradt zekémet, és leszaladtam az utcára. Testvérként üdvözöltük egymást, csak úgy repkedtek a csókok, az ölelések, akadt, akinek a szeme is elfátyolosodott. Tényleg szerencsések vagyunk, hogy még mind itt lehetünk. Az ünnepi hangulat kitarított végig a Rozsdás Patkó fogadóhoz vezető úton is, annak ellenére, hogy egyikünket már támogatni kellett. Imrét ismerem a legrégebbről, ugyanis együtt soroztak be minket. Akkor, ott, mikor kikiáltották a nevünket, ígéretet tettünk. Mindent megteszünk, hogy életben tartsuk egymást. Ezért volt akkora tragédia, amikor más helyőrséghez osztottak be minket. De most itt van, és az ő társaságát keresem a leginkább.

A kocsmá egy félig kő, félig fa épületben kapott helyett. Előtte a város túlsó végén volt egy családi ház pincéjében. Ez romosabb, de nagyobb és megközelíthetőbb is. Összesen két helyiségből áll, egy nagy térből, ahol szórakoztatják és kiszolgálják a betévedőket, és egy apró konyhából, ahol valamiért mindig kiabál valaki. Amint belöktem az ajtót, megcsapott a hatalmas zsvivaj és a bódító szag, ami a por, a hal és a rossz bor elegye. A hely szinte tele volt, de két túlon túl barátságos hölgy szorított helyet nekünk az asztaluknál. Valaki, úgy látszik, intézkedett róla, hogy járjon hozzánk a bor, ezért amikor kártyázni kezdtünk, már nem voltunk teljesen magunknál, Imre el is nyerte majdnem az összes pénzem. Úgy döntöttem, kijózanodom a friss levegőn. A hátsó ajtón men-

tem ki, hogy ne vegyenek észre. Épp le-
vizeltem a kerítést, amikor megláttam.
Ott állt, támaszkodott egy szakállas fér-
fira, rózsás arccal szeplősén. A fehér-kék
ruha csak kihangsúlyozta, milyen so-
vány. Semmi szüksége fűzőre, de egyér-
telműen túl szoros volt, alig kapott le-
vegőt. A szakállas meg csak tapogatta,
én pedig részeg voltam... pedig Isten lát-
ja lelkem, nem vagyok az erőszakos faj-
ta. Egyszóval régóta először verekedtem
úgy igazán. Szerencsétlen embert jól
helyben hagytam. Hörögve emelkedtem
fel a sárból, a tekintetemet Sári hold-
fényel megvilágított arcára emeltem.
Látszott rajta a rémület, de a pillanatot,
amikor felismert, ahogy felragyogott a
szeme, azt nem felejttem el, amíg élek.
Zokogva borultunk egymás karjaiba, ő
eldobott magától minden, városban ta-
nult finomságot, én elhagytam minden
gőgömet. Mindketten bódultak voltunk,
egymást támogatva sétáltunk vissza a
kocsmába, miközben a hátunk mögött a
szakállas elkullogott a sötétben.

A barátaim asztalánál ekkorra már szin-
te tömeg volt, Imre mindenkitől elnyerte
a pénzét. Megpróbáltam kiabálni neki,

de nem hallott, pedig ismeri Sárit, egy faluból jöttünk. Ő közben intett, hogy menjek
vele az emeletre, a kocsmárosék otthonába. Elmondta, hogy most ott él. A szobája egy
babaházra hasonlít, minden fehér és faragott, de annak ellenére, hogy Sári porcelánként
fénylik, számomra mégse illik a képbe. Hisz a falunkban mindig ő volt a legnagyobb
csibész, esténként úgy kellett bekergetni a házba. Emlékszem, ahogy a barackvirágok
olyanok voltak hollófekete hajában, mint a gyöngyök. Az anyja persze amint meglátta,
kiszedette őket. Emlékszem, hogy sirattam a barackvirágokat.

Ahogy az ajtó becsukódott mögöttünk, a gyertyafényben a távolság kettőnk között egy-
re elhatalmasodott. Egy lépést teszek felé, ő egyet hátra. A láng kissé fellobbant. amint
megpróbáltam megfogni a kezét. Másodszorra hagyta. Az ágyán ültünk már hosszú
ideje, amikor megcsókoltam. Hagyta. Elhúzódtunk, elmosolyodott. Töltött egy pohár
bort. Még egyet. A bor becsorgott a deszka padlólécei közé. A szeme kifejezéstelen volt,
amikor feltárta magát előttem.

BUDAI HÍRLAP

Álláshirdetés

Végvári vitézeket keresünk a temesvári várba. Jó fizikumú bátor férfiak jelentkezését várjuk. Karddal vagy íjjal mindenképpen jól kell tudni bánniuk, és a várban minden nap gyakorolni kell, ha nincs ostrom. Aki nem venné komolyan a feladatát és csak hülyéskedni jönne ide, az inkább maradjon otthon. Ugyanis a vár védelme nem játék, és mindenáron meg kell védeni, még ha az életünkbe kerül is. Éppen ezért az is nagyon fontos, hogy a fölöttünk álló tiszteknek minden körülmények között engedelmességni kell. A vár megadásáról vagy lázadásról szó sem eshet. Aki pedig pénzzel lefizethető, az gondolni se merjen arra, hogy vitéz lesz. A hűség nagyon fontos. Ezért is teszünk esküt az Isten színe előtt, mert amit Istennek ígérünk meg, azt nagy bűn lenne megszegni.

Ha esetleg jók a reflexeid és gyorsan tudsz reagálni bármilyen helyzetben, az nagyon nagy hasznodra válhat a csataterén, ugyanis akkor könnyedén ki fogsz tudni térni az esetlegesen feléd repülő nyílveszők elől. Továbbá a közelharcban is sikeresebb lehetsz, ha gyorsan tudsz mozogni. Ha mindezek mellett még esetleg bombát vagy bármilyen más robbanószerkezt is tudsz gyártani, akkor különösen nagyon szívesen látunk. Most nyilván azon gondolkodsz, hogy neked miért jó az, ha vitéz leszel, és egy csomó időt kell a családotól messze eltöltened. Elárulom. Meg leszel fizetve a szolgálataidért, és az esetleges hadizsákmányból is kaphatsz, ha azok eladásra kerülnek. Egyébként meg a vár körüli gyönyörű tájat nézheted egész nap. és ha talán egy krónikás érkezne a várba, hogy a török elleni harcokról írjon, akkor a te neved is meg lesz említve, és dicsőséged örökké élni fog.

Ismeretközlés

(...) A budai pasa a hódoltság legfőbb parancsnoka. Ő a területek polgári és katonai vezetője. A nagy terület miatt azonban kétszer annyi illetéket kell befizetnie a szultáni

kincstárba, mint a kisebb területek kormányzóinak. Ha kisebb katonai akcióba szeretne kezdeni, ahhoz viszont nem kell kérnie a magasabb rangú tisztségeket viselő emberek előzetes engedélyét. Így tehát a nem sikerrel járt akciók felelőssége is őt terheli. Ő az, aki levelezésben áll a Habsburg Birodalom legrangosabb vezetőivel is. és joga van parancsokat kiadni a szultán nevében.

Gorincsek Petra

EGY VÉGVÁRI VITÉZ NAPLÓJA (ELKÖTELEZETT ZÖLDEK AKTIVISTA)

1552. szeptember 20.

A mai este folyamán szörnyű dolog történt velem és Tamással. Amikor a nehéz nap után arcunkat mostuk egy kis hideg vízzel, hirtelen két török katona éles késeit éreztük nyakunkon. „Jöttök” – parancsolták tört magyarsággal. Forrt bennem a düh, de követnünk kellett őket. Ahogy eljutottunk a pataktól a török táborig, próbáltam megfigyelni az útvonalakat, kerestem a legokosabb megoldásokat észrevétlen szökésünkre. Persze nem azonnal akartam kereket oldani, mégis ki tenne olyat? Be kell vallanom, kíváncsi voltam a török táborra, hiszen még elő is fordulhat, hogy hallunk egy-egy titkot, megtudunk pár gyenge pontot vagy stratégiát. Ehhez persze igazán szemfülesnek kell lenni. Természetesen nem mutattam, hogy beszélek valamicskét törökül. Mocskos nyelv egyébként is! Számra nem veszem, amíg nem muszáj!

Hol is tartottam, mielőtt elragadtak az érzelmeim? Ó igen, a menekülőút keresésénél. A falun át jutottunk táborukba, és bennem csak nem hagyott alább a méreg. Hogy is hagyott volna? A Zöldek mozgalom elkötelezett tagja vagyok, és mit látnak szemem? Ahogy gyalogoltunk, amit láttunk, csak pusztulás és rombolás volt. Minden felégetve, kifosztva. Síró asszonyok és gyerekek bújtak meg a kapualjakban. Az állatok lemészárolva! Rá se lehetett ismerni erre az egykor békés környékre. Itt nőttem fel, most nézze meg az ember, mit tesznek ezzel a gyönyörű vidékkel! A dühöm kezdett keserűségbe fulladni. Megvallom, könnyek szöktek a szemembe, undorodva néztem két „vezetőnkre”. Ezután belémhasított a felismerés: Mit is gondolok? Ezek a katonák valószínűleg ugyanúgy nem akarnak itt lenni, sétálni velünk, mint mi. Lehet, nekik is van családjuk otthon, asszony és gyerek, aki várja őket. Ki tudja, látják-e még egymást valaha? Leverten, de nem gyáván vagy gyengén értünk a táborba. Tamást és engem megbilincseltek, így tértünk nyugovóra.

1552. szeptember 21

Mai napunk a török táborban nem volt túl eseménydús. Tamás barátommal főleg azon vagyunk, hogy minél nyugodtabbnak, gyengébbnek és sebezhetőbbnek látszódjunk. Megalázó egy feladat, rühelljük is, de szökési tervünkhöz fontos, hogy ki se nézzék belőlünk valódi szándékainkat. Egyébként nem is kellett sokat dolgoznunk. Lovakat csutakoltunk egész nap, ez pedig kedves feladat. Őket sajnálom a leginkább. Ártatlan, békés állatok, ilyen háborús helyzetnek kitenni őket állatkínzás. A Zöldek próbálnak is alternatív megoldásokat kitalálni erre a problémára, de amíg ez a folyamatos csatázás fennáll, nem hiszem, hogy sikerülhet tennünk ezellen. Mindenesetre szörnyű dolog, egyáltalán nem támogatom. Ó, el ne felejtsem! Ma még a táborban alszunk, de holnap éjszaka megszökünk.

1552. szeptember 22., délelőtt

Most, hogy Tamással utolsó napunkat töltjük a török táborban, szeretnék még leírni pár dolgot szökésünk előtt. Ha túléljük az egészet, ez egy olyan kaland, amit büszkén me-

sélhetünk el majd az unokáknak. Ha nem éljük túl, akkor pedig hősies halált haltunk. A házáért. És megérné. Mai napunkat főként hallgatózással töltjük. Már megtudtunk pár tervet és ötletet, amelyeket készülnek bevetni. Ezt most nem írhatom ide le, hiszen ha megtudják valahogy, hogy szökni készülünk, esetleg csak bezárnak, de ha kiderül, hogy hadititkokat ismerünk, biztosan megölnék.

Éjszaka

Túléltük! Édes Istenem, túléltük! Habár tökéletesen eltervez-tük szökésünket, számítottam rá, hogy valami közbejön és meghalunk. De a tervünk hibátlanul sikerült, mi pedig most fejeztük be beszámolóinkat Dobó István várkapitánynak. Mielőtt a török

kök nyugovóra térnek, gondosan megbilincselnek minket. Legalábbis azt hiszik. Micso-da bárgyú népség! De ez nekünk jól jött. Csak a kezünket kötötték össze az együgyűek, hát a felelős fogvatartónk meg olyan süket volt, mint az ágyú! Meg se hallotta, mikor Tamás a sátorba osont és lábujjára ügyeskedte a kulcskarikát. Innen könnyű dolgunk volt. Egyszerűen kinyitottuk saját és pár másik bajtársunk bilincsét. (Itt ugyan elgondolkodtunk, jó ötlet volt-e, nehogy ők okozzák majd vesztünket tervünk teljes ismeretének hiányában, de a tisztesség és a jóérzésünk ezt diktálta). Így voltunk hatan. El is kötöttünk hat lovat, melyeket le se nyergeltek éjszakára, szóval török értékek is maradtak a jószágokon. Az előző napokban megfigyeltük, merre nem fürkészik a tábornok, arra osontunk ki. Mikor kiértünk, lóra pattantunk és elvagtattunk. Még hallottunk pár lövést eldördülni a távolban, valószínűleg akkor vették észre szökésünket, de hiába! A sötétben mellé találtak a balgák. Amint a várhoz értünk, dörömbölni kezdtünk a kapun. Kellett egy kis idő, mire kinyitották, de addigra semmi nem szeghette kedvünket. Embereket, fegyvereket, lovakat és híreket hoztunk. Ez volt életem legsűrűbb három napja, és büszke vagyok magunkra. Akármilyen mozgalmas is volt, hihetetlenül várom, hogy visszatérhessek a Zöldekhez, és továbbra is a környezet megmentésén és segítésén dolgozzunk nyugalomban. Rengeteg információ van most számukra, hisz sok mindent láttam a pusztításból. Van min dolgozni!

Kocsis Karolina (Lina)

EGY OLASZ ÉPÍTÉSZMÉRNÖK LEVELE

Alanti levelem kelt az Úr 1565. évében Milánó városában.

Levelemet címezem az Udvari Haditanács felé Bécsbe, valamint Pozsonyba a Magyar Országgyűlés felé.

Az 1303-ban alapított La Sapienza Egyetemen folytatott építésztechnói tanulmányaim során tanulmányoztam a Magyar Királyság várainak, végvárainak helyzetét, állapotát egészen a 400. évekig visszamenően.

Pannónia a Római Birodalom provinciája volt, és az akkori Limes vonalán kiépített kezdetleges védelmi rendszer felkeltette érdeklődésemet, így tanulmányozást folytattam az Árpád-házi királyok védelmi-várépítési szokásairól IV. Béla törekvéseinek kiemelésével, egészen napjainkig.

Az új várak építése, megerősítése sürgetővé vált az Oszmán-Török Birodalom terjeszkedése és hódítása miatt.

Luxemburgi Zsigmond idején épült a déli végvárrendszer (az Adriától Szörényig) és az új északi várrendszer (az Adriától Munkácsig, mely 1526 után épült). Külső tornyos várakat (Siklós, Sopron és Nagyvázsony) és bástyás erősítéssel ellátott várakat (Buda, Szigliget) ajánlom átépíteni, megerősíteni.

A jelenleg alkalmazott körbástyás építészeti mód elavulttá vált a török seregek támadó és a magyar seregek védelmi ágyúinak használata miatt. A körbástyán álló védelmi ágyúkkal a vár falai alatti holt térben elhelyezkedő ellenség védelmet élvez, azt eltalálni, kilőni, megsemmisíteni lehetetlen. Ezért saját módszeremet ajánlom figyelmükbe, az úgynevezett füles Olasz bástyát, mely fülek lehetővé teszik hogy a csúcsos bástyák füleiről nagyobb területre és nagyobb szögben lehessen a támadó seregekre löni, azokat megsemmisíteni.

Amennyiben ajánlatom felkeltette érdeklődésüket, úgy az építési, kivitelezési munkálatokat vállaló várépítő mestert is tudok ajánlani, aki munkáját az én terveim alapján végzi.

Levelemhez mellékelve csatolom a várépítő mester bemutatkozó levelét

Maradok tisztelettel:

Salvatore De Felice, építésztechnök

A VÁRÉPÍTÉS LEVELE

Nevem Antonio Rossi, építéssel, elsősorban várépítéssel foglalkozó mesterember vagyok.

Munkálataimat szeretném a tisztelt várkapitány úr figyelmébe ajánlani.

Mivel a török seregek a nyakunkon vannak, állandó támadásoknak vagyunk kitéve, segítségemmel az ellenséges erők visszaverése jobban megoldható lenne.

Amennyiben új vár építését tervezi, úgy a megfelelő helyszín kiválasztásában segítsek önnek első lépésben:

- Célszerű a tervezett várat a síkság és a hegység találkozásához építeni. A hosszú síkságon át tartó gyaloglás után a megfáradt seregek akadályba ütköznek, hiszen a meredeken nehéz az ágyúkat feljuttatni a magasban elhelyezkedő várfalak alá.

- Szintén érdemes olyan helyszínt választani, amelynek közelében lecsapolható, elvezethető folyó, patak van. A várfalak köré épített várárokbba a vizet elvezetjük, vizes árkot hozunk létre megnehezítve a török bejutását.

- Ugyanezen célból ajánlom a lecsapolatlan mocsaras területeket is várépítésre. Nehezen megközelíthető, az ágyút bejuttatni lehetetlen. Igaz, a mocsár az építési költséget megemeli, más technológiát kell alkalmaznom az alapok építésénél, de a biztonság mindennél fontosabb. (Szigetvár)

- A folyók mentén is érdemes elgondolkodni, a vár 2-3 oldala csak vízről megközelíthető, így a törökök hajó nélkül csak egy irányból tudnak támadni. A védekezés is biztonságosabb.

- Végül a hegytetőt, hegyrincet ajánlom figyelmébe, aminek a bevétele gyalogosan, lóháton, ágyúval is nehezített, ugyanakkor a természet által rendelkezésre bocsájtott sziklákat, köveket fel lehet használni az építkezéshez. (Salgó)

Amennyiben a fenti természeti adottságokkal megáldott földbirtoka van, üzenjen lovasfutárral, és együtt kiválasztjuk a megfelelő helyszínt.

Maradok tisztelettel:

Antonio Rossi, várépítész

Gyenes Bertold levelei

KÉMJELENTÉS

Juszuf Icsiligi török kém rejtjeles jelentése az ostromló török sereg parancsnoka, Hadim Ali pasa részére, melyet az Eger várából 1552. szeptember 25-én éjjel a török vezér sátra irányában titokban kilőtt nyílvezzszóval juttatott el a címzetthez

Fényes tekintetű Pasa, utasításod szerint nápolyi krónikásként jelentkeztem az egri vár védői közé. A magyar parancsnoknak azt mondtam, hogy eredetileg Szolnok várához igyekeztem, de miután az elesett, erre jöttem, hogy a római pápa részére igaz krónikát készíthessek a vár védelméről. Ittlétem napjai alatt igyekeztem minél közelebbi kapcsolatba kerülni a tisztekkel, katonákkal és a helyi parasztokkal, hogy az eseményeken túl érzelmeiket és a harcok előrehaladása során várható viselkedésüket kifürkésszem. Munkámban jó segítség, hogy elfogadható mértékben beszélem a talján és a magyar nyelvet, továbbá hogy járatos vagyok a lant pengetésében.

Még az ostrom kezdete előtt a kapitány összehívta a várban tartózkodókat és megeskette őket, hogy végig kitartanak pogány hitük és országuk védelmében. Megengedte, hogy azok, kik nem akarnak harcolni, elmehetnek, de senki nem élt ezzel a lehetőséggel.

A várban mintegy 3000 személy tartózkodik, amit elég kevésnek tartok hatalmas csapataink támadásának kivédésére. Sokan reménykednek, hogy a bécsi császár kiegészítő csapatokat küld majd megerősítésükre, de úgy hallom, erről szó sincs. Talán Eger nem olyan fontos az udvarnak, hogy másutt lekötött erőit átcsoportosítsa ide, a birodalom szélére.

Van a tisztek között egy hadnagy, aki mindenféle tűzokádó tárgyakat csinál, amivel állítása szerint nagy károkat okozhat majd támadó katonáink soraiban. Szerintem ez nem igaz, talán csak bátorítani akarja embereit.

Azt mondják, hogy a várból több irányban földalatti alagutak vezetnek négy-öt ágyú-lövésnyi távolságra, ahol cserjés, nádas vagy éppen kunyhó takarja a kijáratukat. Ezek felderítését tervezem, hiszem katonáink kisebb csoportjainak észrevétlen behatolására igencsak alkalmasaknak látszanak.

Tudomást szereztem róla, hogy a magyarok között van két, törökül jól beszélő kém, akik ezeken az alagutakon keresztül kijárnak a táborainkba és ott értékes tájékozódáshoz jutnak katonáink viselkedéséről és némely támadási tervünkről is. Az egyiknek Varsányi a neve, de hogy a mieink között milyen török nevet használ, nem tudtam eddig kideríteni.

Van a tisztek között egy hadnagy, nevezetes Hegedűs, akit – viselkedése alapján gyanítom – megfelelő jutalom ígéretével talán a mi oldalunkra tudnánk állítani, de legalábbis segítségünkre lehetne a titkos alagutak feltárásában. Amennyiben engedélyt kapok rá, megfelelő körültekintéssel puhatolóznék hajlandósága tekintetében.

A fényes tekintetű Pasa továbbra is számíthat hűséges kémlelője odaadó munkájára, mellyel az igaz hit dicsőségének további terjesztését kívánja szolgálni.

ÁLLÁSHIRDETÉS

Munkáltató és vezetője: Eger Magyar Királyi Vár, Báró Ruszkai Dobó István várkapitány

A haza veszélyben van! A pogány török több százezer főnyi seregekkel Eger vára felé közeledik Hadim Ali és Kara Ahmed pasák vezetésével. Elesett Szolnok, és elesett Temesvár. Ez a vár most az ország!

Felvételre keres:

Tüzéreket és pattantyúsokat vas-, rézágyúk kezeléséhez

Kisegítőket, ágyú és ágyúgolyó mozgatásához

Lövőket, kanócos, kovaköves és szakállas puskákhöz

Íjászokat csendes támadásokhoz

Kőműveseket leomlott falak visszaépítéséhez

Asszonyokat konyhai munkára, sebesültek ellátására és egyéb kisegítésre

Ki jelentkezzen felvételre:

Bátor, harcedzett, istenhívő férfiak és nők, akiknek mindennél többet ér

a haza és a keresztényi hit megmentése, s ezért szükség esetén akár életüket is hajlandók feláldozni.

Olyanok jelentkezzenek, akiknek a dicsőség többet ér a földi javaknál, munkájukért nem várnak zsoldot vagy adományt.

Munkakörülmények:

A felkészülés és a harcok idejére teljes ellátás (szállás, étkezés, szükség esetén gondozás)

Kepe Marci

VÁRUNK A VÉGVÁRBA!

Bátor 19-65 év közötti férfiak jelentkezését várjuk Újlak várába!

Gyalogos katonák, lovas katonák és íjászok jelentkezését várjuk elsősorban. Ha nincs képzettség vagy tapasztalatod, természetesen nem baj! Mindent megmutatunk, megtanítunk Neked.

A feladatok munkakörönként eltérnek, napi 6 óra gyakorlat, takarítás, főzés, stratégiák átbeszélése, a környék védelme esetleges fosztogatásoktól, felderítés, támadás esetén bátor harc a vár védelméért.

A jutalmat zsoldban és posztóban kapják a katonáink, de örök dicsőség, kitüntetések, előléptetések teljesítménytől függően járnak! Akár egy parasztból is lehet várkapitány! Mellékeljük egyik hősrünk naplóját, aki Szabács mellett harcolt a török ellen. A bátor katonák kijutottak a török tömlőcből, és felbecsülhetetlen értékű információt hoztak magukkal a törökök stratégiájáról.

Légy Te is olyan, mint ők!

Kalendorok és bárdok kíméljenek.

EGY VÉGVÁRI VITÉZ NAPLÓJÁBÓL

Szabács, 1521. július 7., 153. naplóbejegyzés

Lehet, hogy ez az utolsó nap, hogy írni tudok ebbe a naplóba, teszek ide a végére egy kis összefoglalót arról, miért is kerültem ilyen kellemetlen helyzetbe.

Június 20-án reggel kezdődött minden baj. A szokásos 6 órai ébresztő helyett felkeltettek minket 4-kor azzal a kiáltással, hogy sorakozó, itt a török, ez nem gyakorlat. Kellott egy-két perc, mire felfogtuk, ez mit is jelent, mivel hetek óta ezt gyakoroltuk. Elfoglalta mindenki a helyét a védelemben, mire elkezdődött a csata.

Az ezt követő időben minden időnket Szabács várának védelme kötötte le. Hol mi álltunk nyeresre, hol a törökök. Az erőviszonyok nem nekünk kedveztek, a török sereg hatalmas volt, mi pedig egyre kevesebben. Végül két nappal ezelőtt török fogságba kerültem pár vitéz társammal. Most a tömlőcből írok, a büntetésünk, hogy elvisznek rabszolgának.

Az elmúlt két nap nem volt olyan rossz, mint gondoltam volna. Enni-, innivaló van, már a harcnak is vége (sajnos, mint kiderült, vesztettünk). Kaptunk egy pakli kártyát és pár dobókockát is, azzal mulatjuk az időt. Kérésemre még egy tollat is adott az őr, hogy írni tudjak. Összesen öten vagyunk, két lövész, sajnos persze puska és íj nélkül, egy lovas katona és ketten vagyunk gyalogosok. Úgy gondoltuk, ez elég ütőképes csapat. Hát persze, hogy megpróbálunk megszökni. A kockázás mellett ez kötötte le az időnk nagy részét, és mivel az őrök nem beszélik a nyelvet, nem sejtetnek semmit.

A terv rengeteg sebből vérzik, de nincs más esélyünk a szabadulásra. Lényegében eljártsszuk, hogy egyikünk (ezt ki húzza a rövidebbet-tel fogjuk eldönteni) rosszul lesz és orvosra lesz szüksége, remélhetőleg érünk annyit, hogy ellátják. Amikor jönnek megnézni, mi baja lehet, gyorsan lefegyverezzük őket, a két lövész leszedi a maradék őröket, elveszük a ruhájukat, és álsruhában kionsonunk. Nem egy nagy terv, de beválhat, úgy gondoljuk. A naplót viszem magammal, hátha túléljük és megírhatom életem történetét. „Szökés a török karmai közül” – ez lenne a címe. De egyelőre ennyi, mert kezdődik az akció.

Grósz Tamara

A TÖRÖK KOR

Lotharingiai Károlynak, a császári csapatok fővezérének képzelt levele feleségéhez, Habsburg Eleonóra Mária Jozefa főhercegnőhöz, Buda várának ostroma után, 1686 szeptemberében.

Kedves Eleonóra!

Remélem levelem jó egészségben talál téged és gyermekeinket Lipótot, Károlyt és a kis Józsefet.

Magyarországról, Buda városából írok, melyet hosszú, nehéz ostrom után szeptember 2-án sikerült elfoglalnunk.

Budát már több mint 100 éve, 1541-ben foglalták el a törökök, elég furcsa körülmények között, a vár mostani visszafoglalásánál lényegesen könnyebben.

Buda elestének az előzménye az volt, hogy a II. Lajos magyar király halálát is okozó mohácsi csata után Szapolyai János magyar király és Habsburg Ferdinánd vetélkedtek a magyar trónért, és ebben a vetélkezésben Szapolyai János a török Porta támogatásával próbálta kivívni a győzelmet. Szapolyai végrendeletében fiát, a még csecsemő János Zsigmondot jelölte meg utódként. Amikor a trónörököszt az országgyűlés királlyá emelte, Ferdinánd 20 ezer fős sereget küldött Buda elfoglalására. A császári csapatoknak a várat nem sikerült elfoglalniuk és utánuk a Szulejmán török szultán által vezetett 50 ezres török felmentő sereg harc nélkül, barátként, igazából csellet vette be a várat.

Lényegében innentől kezdve áll fenn a mai állapot, mely szerint a korábbi Magyarország három részre van szakítva: a Török Birodalom által uralt részre, az Erdélyi Fejedelemségre, és a Habsburg Birodalomhoz tartozó Magyar Királyságra.

Ez a helyzet immár több mint egy évszázada fennáll, és eddig egyik fél sem volt

elég erős ahhoz, hogy változtasson ezen a pathhelyzeten. Mostanra viszont úgy érzem, megérett a helyzet a változtatásra.

Érdekes módon, visszatekintve úgy tűnik, hogy a változást a törökök három évvel ezelőtti Bécs elleni támadása indította el, amit Sobieski Jánossal sikeresen vertünk vissza.

Igaz, hogy az azt követő évi hadjárat és főleg Buda ostroma kudarcot vallott, de a balsikerből úgy tűnik sikerült tanulnunk, és a mostani győzelemmel remélem, megindulhat a török végleges visszaszorítása.

Kell persze a sikerhez az is, hogy az európai politikai helyzet is végre nekünk kedvez, a Szent Liga egyesített ereje, főleg Oroszország és a német fejedelemségek csatlakozása után már elég lehet a győzelemhez, és végre elég pénz is rendelkezésre áll a háborúhoz, mindez jórészt Ince pápának köszönhetően.

Ebben a helyzetben már csak két dologról kellett meggyőződnöm Lipótot. Egyfelől, hogy a Habsburg érdekeket most nem Nyugaton, XIV. Lajossal szemben kell megvédeni, hanem a török kiűzésével. Másfelől, hogy a sikerhez Buda elfoglalásán keresztül vezet az út, és hogy erre a korábbi kudarc ellenére most már képesek vagyunk.

A Szent Liga országai által küldött csapatokból végül 89 000 katonából álló sereg kerekedett, melynek nagy részével Buda alá vonultunk. A sereget kétfelé osztottuk, kisebbik felét Miksa Emánuel bajor választófejedelem, míg a nagyobbik felét én vezettem.

A hatalmas sereget nagyon nehéz volt ellátni, 500 hajóval hoztuk az ételt és a lőszeret és a parton 3000 szekér szállította tovább a táborokba.

A törököknek nagy fontos volt ez a vár, úgy nevezték, hogy Kizil Elma, ami azt jelenti, hogy piros alma, ez volt a birodalom egyik legfontosabb vilajete. A budai pasa, Abdi Abdurrahman képviselte a szultánt ebben a tartományban. A budai vár védelmére a törökök 10 000 harcost válogattak össze. A hadtudomány úgy tartja, akkor egyenlőek az esélyek, ha a várvédők ötödszannyian vannak, mint az ostromlók. Létszámfölnyünk most ennél nagyobb volt, ami növelte a siker esélyét. Az északi oldalt védték a legjobban, mi is ott próbálkoztunk támadni, de a déli oldal is védelem alatt állt. A törökök a vár védelmére jól felkészültek, mintegy 400 ágyújuk volt – bár nagy részük elég régi –, sok puska-

port, kézfegyvert halmoztak fel, és ételük is volt elég.

A bajor választófejedelem 21 ezer fős seregével a Nagyrendella ostromát vállalta, az én 40 ezer fős sereggemmel az északi részt támadtam meg.

A vár támadását úgy kezdtük meg, mint 1684-ben, de a pasa hamar feladta a Vízi várost. Július 1-jén megkezdtük a tüzéségi előkészítést az északi oldalon. A tüzéség így fedezte az ostromárok kiépítését. A Nagyrendella környékén is hasonló műveletekhez fogtunk. Először 3 futóárkot ástunk és cikcakkban összeköttöttük őket. A vívóárkokat 4-5 méter szélesre ástunk, helyenként cölöpökkel szilárdítottuk meg és mindenhol mellvédekkel és sáncosarakkal erősítettük meg a tetejét. Sietnünk kellett az ostromművekkel, mert időközben hír érkezett, hogy Szulejmán felmentő sereget hívott össze Belgrádnál.

Amikor az ostromárkok elég közel értek a falhoz, akkor elkezdtünk aknakamrákat építeni, ezeket kideszkáztuk, szalmával béleltük s behordtuk a lőport hordókban és zsákokban, ezután eltömtük a bejáratokat. Összesen három ilyen aknát építettünk, ebből kettőt a törökök ellenaknával próbáltak hatástalanítani, de a robbanástól a két bástya közti kortina annyira megrepedezett, hogy két lövéssel ledöntöttük.

Július 3-ra ki is tűztem az első gyalogos rohamot. A támadásban három rohamoszlop vett részt: az Esztergomi-rondella, a Sziausz pasa bástyája és a kortina ellen. A középső rohamoszlop vezetőjét sajnos az elején puskagolyó érte, de szerencsére a katonák folytatták a harcot. A másik két csoport viszont elakadt, mert a fal túl meredek volt. Eközben még az is akadályozta a harcot, hogy két török akna robbanásától megnyílt a föld. Végül a vesztesé-

gek hatására vissza kellett vonulnunk. Három nappal ezután Miksa Emánuel csapatai sikeresen elfoglalták a vár külső árkait és két magas lőállást építettek.

Egyszer csak hatalmas robbanás történt, a Mátyás templomban felhalmozott 800 tonna török puszkapor robbant fel. Kiszakadt mintegy 140 méter hosszú falszakasz, de a lehetőséggel nem tudtunk élni, mert a robbanás legalább akkora riadalmat okozott a mi sorainkban, mint a törökök között.

A pasa a robbanás után a falat cölöpgáttal és földtöltéssel záratta le és egy ágyúval lött egyet, hogy jelezze: maradt elég puszkaporuk.

Július 23-án felszólító levelet küldtünk a pasának, hogy adják fel a várat. A török hat óra várakozás után válaszolt, hogy nem adják fel. Az elutasító válasz után egyre fokoztuk a tűzérségi tevékenységet, egyre több falat omlasztottunk le, de mire újratöltöttük a fegyvereket, a törökök újra és újra betömtek a réseket a falakon. A visszaépítést a bajorok éghető keverékével próbáltuk meggátolni, amitől felgyúlt a cölöpökkel visszaépített falszakasz.

Eközben futár érkezett, hogy a török felmentő sereg elérte Pécsét. Ez eléggé aggasztott, mert a két évvel ezelőtti ostrom is a felmentő sereg megérkezésével zárult kudarccal.

Hogy a felmentő sereg megérkezését megelőzzük, az általános rohamot 27-re tűztük ki. A vár három pontján öt rohamoszlop támadta a várat: az északi oldalon két, a palota felől is két csapatunk indult elfoglalni a várat, míg egy csapattal a robbanás óta visszaépített résznél indítottunk áltámadást, hogy megoszoljon a törökök figyelme.

Négy óra harc után elfoglaltuk az Esz-

tergomi-rondellát és a külső várfalat, de azon belül húzódott még a második és harmadik várfal. Délen pedig sikerült ezalatt elfoglalni a Nagyrondellát. A törököknek itt létrákon kellett visszavonulniuk. A támadás bár sikeres volt, nagy veszteségekkel is járt: az én csapatomból több mint háromezren, délen a bajoroktól csaknem 1500-an estek el. A törökök vesztesége északon kb.1500, délen kb. 1000 fő volt.

Július 30-án egy újabb sikeres aknarobbanást hajtottunk végre, ami megrepesztette a második védőfalat.

Ezután újra felszólítottuk a törököket, hogy adják fel a várat, de a pasa még mindig hallani sem akart a megadásról. Végül két embert küldött hozzánk, hogy mi küldjünk egy embert, mert fontos dolgot szeretne közölni. A pasa a küldöttnék azt mondta, hogy annyiban változtatja válaszát, hogy ha a császár békét köt a Portával, akkor feladják a várat. Nekünk sem, de még a császárnak sem volt ahhoz joga, hogy békét kössünk velük a Szent Liga tagjainak hozzájárulása nélkül, így az ajánlatot nem fogadtuk el és folytattuk az ostromot.

Augusztustól nem csak a várban lévő törökökre kellett figyelniük, mert már közel járt a 60 000 főből álló felmentő sereg. A csapatok megerősítésére visszarendeltük a korábban elküldött lovasezredeket, és a tiszai hadtestet is Budára rendeltük. A török felmentő sereg ellen hatalmas cirkumvallációt építettünk a táborunk körül.

Az újabb aknarobbanásnak, amit csináltunk, célja az volt, hogy nagyobb legyen a lyuk a második védőfalon, de ezt a bajorok úgy gondolták, hogy jel a támadásra. A csata rövid volt, mivel a déli oldalon

– miután bejutottunk a várba – nehezen tudtunk tájékozódni, így a törökök lesből támadtak meg minket. Az északi oldalon se voltunk sikeresebbek, mert a kettős fal közé mélyített árkon kevesen jutottak át, ott a falon lehetetlen volt átmászni.

Az újabb sikertelen támadással megszünt a remény, hogy a török felmentő sereg megérkezése előtt megszerezzük Budát. Emiatt meggyorsítottuk a védfal megépítését, és a Dunába láncsal összekötött gerendákat szúrtunk, hogy megakadályozzuk az ellenséges hajók útját.

Végül 9000 embert az ostromárokból hagytunk, majd közel 31000 embert állítottunk be a körsáncba. Szulejmán serege ellen ki kellett tartanunk legalább addig, míg a 12 ezer fős erdélyi hadsereg meg nem érkezik. A helyzet már-már válságos kezdett lenni, amikor előtört a körsánc déli végénél 2500 lovas katona a törökök felé, amitől a törökök rögtön megfutamodtak.

Szulejmán természetesen nem hagyta annyiban, a következő napokban többször is megpróbált lovas csapatokkal betörni a várba, ez csak kisebb egységeknek sikerült.

Augusztus 30-án megérkezett az erdélyi csapat. A harmadik nagy roham megbeszélésekor abban maradtunk, hogy az én részemen három oszlopban hatezer ember támad majd, míg a déli részen háromezer ember indul rohamra.

Az előkészületek során 40 nagy réstörő ágyú tüzelésével és lovascsapatokkal tereltük el a figyelmet, miközben a rohamra készülők elhelyezkedtek az ostromárkokban. Aznap már kétszer is riadót fújtunk, de nem támadtunk, így a támadás már felkészületlenül érte a törököket.

Az elő és a második fal közötti félg be-

temetett árkon csak nagy áldozatok árán jutottunk át. Abdurrahman pasa testőrével példamutatóan utolsó leheletéig harcolt. Végül a palota támadásánál a török sereg maradéka is megadta magát, és a várost szeptember 2-ra teljesen elfoglaltuk.

Kedves Eleonóra, még várhatóan hónapokig nem térhetek haza, ugyanis Buda elfoglalása után végre megnyílt az út, hogy a törököket kiszorítsuk Magyarországról, vagy tán még azon túlról is. Most nem hagyhatjuk abba a háborút, nem engedhetjük, hogy a török összeszedje magát.

Remélem, hogy gyors sikert aratunk, és néhány hónapon belül hazatérhetek hozzátok. Addig is vigyázz magadra és gyermekeinkre.

Szerető férjed: Károly.

Cseke Boldizsár

LEHETNÉK BÁRKI

A Pagony Kiadó/Tilos az Á könyvek VERSÍRÓ PÁLYÁZATA KÖZÉPISKOLÁSOK SZÁMÁRA

Pályázatunkban arra hívunk minden verset író és olvasó középiskolást (14-19 év közötti fiatal), hogy ne féljen feltenni azt a kérdést, „Ki vagyok én?”, és ne legyen rest versben körüljárni a témát.

Ajánlás

Tudom, amit kell tudni, Herceg!

Tudom, mi rozsdás, mi ragyog.

Tudom, hogy egyszer eltemetnek.

Csak azt nem tudom: ki vagyok?

Francois Villon: Kérdések kérdése

Fordította: Mészöly Dezső

A legfontosabb kérdések egyike, melynek megválaszolása életre szóló feladat: Ki vagyok én? Amióta csak létezik költészet, ennek az alapkérdésnek minden korszak, nemzedék költői újra és újra nekigyürköztek, nekigyürköznek. Legelőször talán kamaszkorban válik nagyon égetővé a kérdés, és aztán újból és újból elkerülhetetlenül felbukkan.

Pályázati feltételek:

- A vers formájával, műfajával kapcsolatban nincsenek megkötések.
- Egy pályázó minimum egy, maximum három verssel pályázhat.
- Beküldési határidő: 2021. április 11.
- E-mail-cím: versiropalyazat@tilosazakonyvek.hu

A zsűri tagjai: Kiss Judit Ágnes, Závada Péter

A legkiválóbb alkotásokat a zsűri szakmai laudációján kívül értékes kortárs könyvcso-maggal jutalmazzuk.

Az alkotáshoz inspirációként szeretettel ajánljuk a Tilos az Á könyvek gondozásában megjelent versantológiáinkat: Szívlapát (2017), Lehetnek bárki (2020)

Forrás: https://www.pagony.hu/cikkek/lehetnek-barki-versiro-palyazat-kozepiskolasoknak?fbclid=IwAR30ze_4EaqSfWJRHT_h7-igeIBqQrJx2XzqNmticN11iHlFk8LUXHRBjcP4

A KORTÁRS CANDIDE

A Főn-X osztályban Voltaire *Candide*-jával foglalkoztak a művészetórákon. Azt a feladatot kapták, hogy írják meg a regény képzeletbeli 31. fejezetét a következő összefoglaló alapján:

Candide, 31. fejezet Arról, hogy Candide, miután ráunt a kerti munkára és Kunigundára, mint utazott keresztül társaival téren és időn, eljutván minden világok legjobbjába, a XXI. század hajnalát ünneplő Budapestre

Ezek a megoldások születtek:

31. fejezet

Arról, hogy hogyan került Candide egy focimeccsre, és hogyan találta meg élete új értelmét a XXI. században.

Ugye emlékszünk még a társaságra, akik kis földjüket művelték, és elégedettek voltak mindennel, hiszen a lehető legjobb világban éltek, amit Pangloss mester nem győzött folyamatosan hangoztatni nap mint nap.

Candide és Kunigunda már éppen elkezdték volna élvezni a házastársak unalmas életét, amikor egy igen különös nap köszöntött rájuk, ami, mint kis történetünkben ki is derül, nem is egy nap, hanem egy hosszú utazás kezdete volt.

Hosszú földút vezetett házukig. Az úton nagy porfelhő közeledett, s a porfelhőben egy lovas. Amint a vándor megérkezett, enni és szállást kért, amit meg is kapott. A hosszú vacsora közben sok furcsa történetet mesélt a vándor olyan dolgokról, amikről még csak szóbeszédből sem hallottak. Este, ahogy a vándor elaludt, jó házigazdához illő módon rendbe rakták a holmiját, és egy nagyon furcsa üveget találtak a kabátja zsebében. Nemcsak az üveg volt furcsa, hanem a benne lévő ital is. Mivel Candide nagyon kíváncsi volt, és szeretett volna mindent megtapasztalni, megtanulni, gondolta, nem lesz nagy baj

abból, ha belekortyol az italba.

Ahogy a szájához ért a nedű, elkezdett forogni vele a világ. Szédült és nem értette, mi történik vele. Egy korty italtól még sosem részegedett le ennyire. Elnehezedő szemeit igencsak nagy erőlködés után tudta kinyitni, de gyorsan vissza is csukta. Egy hatalmas tömeg közepén találta magát. Mindenki kiabált, üvöltött, volt, aki ült egy kis széken, volt, aki állt, vagy éppen tőkmagot rágcsált.

Ahogy hozzászokott szeme a környezethez, úgy tért vissza izmaiba az élet. Már érezte a kezét, lábát, sőt még az arcát korbácsoló hideg szelet is. Arra lett figyelmes, hogy mindenki egy irányba néz, furcsán a távolba réved, és akkor megértette, hogy egy nagy köralakú színházszerű építmény lelátóján ül, és középen valami érthetetlen dolog zajlik. Megfigyelte, hogy hasonló színű ruhában szaladgálnak emberek a fűvön, aztán feltűnt az is, hogy két különböző színt viselnek magukon. További vizsgálódás eredményeképpen az is szemet szúrt, hogy egy golyóbobist kergetnek. Halványan emlékezett arra, mintha valaki mesélt volna neki arról, hogy nagyon régen volt valami ehhez hasonló esemény még a nagy birodalmak idejében.

Hirtelen valami éles zaj hasított az agyába, nem is zaj, inkább valamiféle rigmus, de korábban még soha nem hallott ilyen hangot. Legnagyobb ámulatára a mellet-

te lévő úriembernek a legkevésbé sem nevezhető, megtermett férfi abbahagyta a kiabálást, és a ruhájából elővett egy szögletes, szépen lecsiszolt téglát, ami még csillogott is. Megsimogatta az egyik ujjával és a füléhez emelte, majd elkezdett beszélni. Igen, belebeszél a téglába, furcsa. Milyen gyarló is az ember, gondolta, nem elég, hogy magából kikelve kiabál, majd abbahagyja, hirtelen mint szerelmeséhez kezd beszélni egy téglához, miután finoman végigsimogatta, megcirógatta ujjával. Milyen világba keveredett? Minden a feje tezejére állt!

Újabb hang zavarta meg az elmélkedésben, miközben igen lázasan dolgozott az agya, hogy választ találjon arra kérdésre, mi történt vele. Tehát a hang. Több sípszót is hallott egymás után a mélyből, valahonnan a füves rét közepéről. Már látta is, egy temetésről ide tévedt valaki talpig feketében nemcsak sípolt, de integetett is. Milyen furcsa divat, gondolta, még nem látott rövid nadrágos, rövid inges embert temetésen. Lehet, hogy talán ő is a szaladgáló emberekhez tartozik?

Mire azonban végigpörgette volna az agyán a lehetőségeket, elindult a tömeg, hullámszott és vitte magával ki az utcára, az utca melletti kis térre. Az ordítás nem maradt abba, de valami megváltozott.

Most már nem a szaladgáló embereknek kiabáltak, hanem neki, és nemcsak kiabáltak, hanem mutogattak is rá. Valami nagyon furcsára lett figyelmes, a kiabálók szinte kivétel nélkül ugyanolyan színű ruhákban pompáztak, mint a réten szaladgálók egyik része. Magára nézett és érteni vélte a felháborodás okát. Bár nagyon más stílusú, a többiekétől eltérően kicsit elegánsnak is ható esti köntöse volt rajta,

aminek színe megegyezett a korábban látott, magában szaladgálóknak elnevezett emberek másik csoportja által viselt ruhadarabok színével.

Pont idáig jutott a gondolatmenettel, amikor hirtelen görcsbe rándult a gyomra, és éles fájdalmat érzett. Vajon a vacsora feküdte meg a gyomrát, morfondírozott, de gyorsan elvette ezt a lehetőséget, amikor a következő ütés érte a hasát. Ezután már nem számolta, kapott jobbról is meg balról is.

Arra még emlékezett, hogy máris jött a segítség. A kabátjával megegyező színű öltözeteket viselő emberek megérkeztek, és elkezdődött a küzdelem. Cséptéltek egymást rendesen, volt adok-kapok, folyt a vér is, fogak repkedtek, és jajkiáltások szálltak az ég felé.

Anélkül, hogy tudta volna, hol van és mikor, a mestere, Pangloss szavai jutottak eszébe, hogy nyilván ez is mind a legjobb cél érdekében történik.

Egy csöndes szobában tért magához, ahol egy kedves, ráadásul a fiatal és szép Kunigundára emlékeztető, fehérítő és virágszagú lány állt a frissen vetett fehér ágymellett. A nyugalom és a béke járta át lelkét és a fejét. Emlékezett és megértette, minden a legjobb jó érdekében történt.

Párnapos pihenése közben kiderült számára, hogy nem is abban a korban van, ahol született, és nem is abban az országban. Megérteni ugyan nem tudta, de elfogadta, hogy az a bizonyos ital előreröpítette az idő végtelen fonalán, és éppen annak a bizonyos focimeccsnek a vége felé kapaszkodott meg benne, ami után jól eltárgálták. A lány azonban megmentette, hazavitte és nemcsak a XXI. század ismeretlen világába vezette be, hanem a saját belső érintetlen világába is.

Forgács Dina:

Candide

31. fejezet

Candide, Kunigunda, az öregasszony, Paquette, Giroflée és Pangloss meszter a tartományukon a megszokott napirend szerint éltek napról–napra. Reggel Candide megművelte a földet, míg Paquette szebbnél szebb ruhákat hímzett. Miután Candide végzett a nehéz munkával, gúnyját odaadván az öregasszonynak, csókkal köszöntötte a megcsúnyult feleségét. Kunigunda, míg férje átöltözött, pompás reggelit főzött a tartományon lakó embereknek. Minden közös étkezés alkalmával felszólalt Pangloss meszter, és szavai okul szolgáltak rá, hogy hevesen vitatkozzanak a baráti társaság férfi tagjai. Giroflée sem ült egész nap tétlenül. Ha valamely tárgy javításra szorult, főleg ha fából volt, azt megjavította az asztalos tapasztalatait felhasználva.

Ily napok pitymallatának egyikén kerekedett nagy patália Kunigunda és Candide között.

– Jó reggelt, drága Kunigundám!

– Jó reggelt, Candide! – mormogta durcás hangon Kunigunda.

– Mi az a búskomor tekintet, feleségem? Van valami baj? Valamiért orrolsz tán rám? – kérdezősködött nyájas hangon Candide.

– Hogy orrolok-e rád! Istenre esküszöm, én nem orrolok rád, hanem forrongok miattad! Uram! Kend szerint milyen érzés, mikor felkél az ember, és oldalvást fordulva látja, hogy kedves férjeura már megint nincs mellette az ágyban? Azon nyomban arra gondol, hogy tán elaludt, de midőn kifárad a konyhába ellátni napi feladatait, az a látvány tárul elébe, hogy hitvese a konyhában lévő szőnyegen húzza még a lóbőrt – válaszolt felbőszülve Kunigunda.

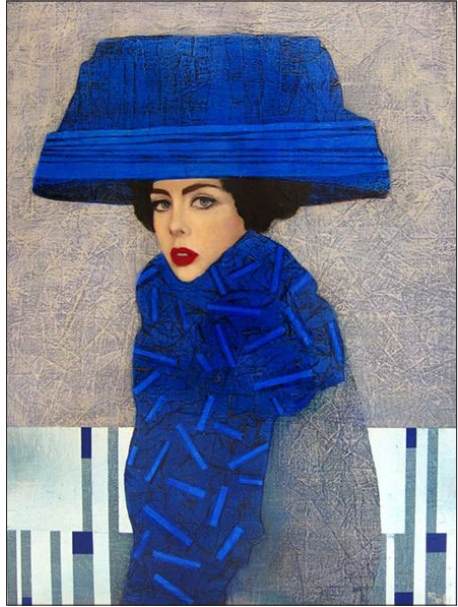
– Szerinted tán jókedvemből alszom it-
 ten a szőnyegen? Hogy őszinte legyek,
 azért húzom a lóbórt ezen az istenverte
 kárpiton, mert meguntam már, hogy mi-
 kor kinyitom a szemem, a te csúf fejed tá-
 rul elém – támadt vissza Candide.

– Ha ennyire nem tudod elviselni az or-
 cámat, akkor ne is keres engem egész álló
 nap! Most tűnj el a szemem elől! – fakadt
 ki Kunigunda

Candide őrzöngve kivonult a kertbe a napi
 saláta-, zöldség- és gyümölcsadagot behor-
 dani a konyhába. Kunigunda reggelire fi-
 nom malacpecsenyét készített savanyúság-
 gal. Úgy tűnt, minden rendben lesz a ve-
 szekedés után, mert miközben ettek, nagy
 hahotázás váltotta fel a rideg hangulatot.
 Nem sokáig örülhettek, hisz miután meg-
 reggeliztek, pár percen belül Kunigunda,
 Paquette és Giroflée összeestek és meghál-
 tak. Candide azonnal sejteni kezdte, hogy
 a savanyúságban volt valami, ami kiváltot-
 ta ezt a reakciót. Meg is nézte, és rájött, hogy
 a salátának hitt valami nem más volt, mint
 boroszlán (a mályvavirágúak rendjébe, azon
 belül a boroszlánfélék családjának nemzet-
 ségébe tartozó, halálosan mérgező növény).
 Nagy megbánás fogta el Candide-ot, hisz az
 ő oda nem figyelése miatt haltak meg a ba-
 ráitai és szerelme, kiért hajdanán átutazta az
 egész világot. Hogy ne omoljon teljesen ösz-
 sze, könnyek közepette visszament a föld-
 re dolgozni, miközben hallgatta az öregasz-
 zony és Pangloss mester keserves sírását.

Csak kapált és kapált, míg meg nem
 akasztotta valami a szerszámát a földben.
 Megnézte és látta, hogy egy egészen fura
 fényes tárgy az. Azonnal odahívta a még
 életben maradt társait. Ők is furcsállották
 a dolgot.

– Mily furcsa zöldség lehet ez, Candide?
 – kérdezte az öregasszony.

– Fogalmam sincs – válaszolt Candide.

– Hát itt nem hagyhatjuk! Ássuk ki! –
 mondta izgatott hanggal Pangloss mester.
 Elkezdtek kivájni a fényes dolgot a föld-
 ből. Két napjukba telt, mire végeztek.

– Háhááá! Nem hiszek a szememnek!
 Ez a híres Hullámlovas! – kiáltott fel izga-
 tottan Pangloss mester.

– Hogy mi? – kíváncsiskodott Candide
 és az öregasszony.

– A legenda szerint Vandal Savage a
 nyilvántartott történelem előtt született,
 és egy radioaktív meteorittal (a világűrből
 származó természetes fém tartalmú kő-
 zet) találkozott, amely nagyobb sebessé-
 get, erőt, mozgékonytágot, páratlan intel-
 ligenciát, amely meghaladta az átlagember
 képességeit és halhatatlanságot adott neki.
 Savage 50 000 éven át barangolt, és meg-
 próbált uralkodni a Földön. Azt állította,
 hogy közvetlenül részt vett a történelem
 leghírhedtebb pillanataiban, a Római Bi-
 rodalom felemelkedését és bukását is lát-

ta. Úgy tartják, hogy Vandal volt az, aki hóhérként, álarcban vágta le I. Károly angol király (apja VI. Jakab skót király, I. Jakab néven angol király, Stuart Mária skót királynő és Stuart Henrik címzetes király, Albany hercege fia. Anyja Oldenburgi Anna, II. Frigyes dán és norvég király lánya. Élete túlnyomó részét Angliában élte le) fejét, és átvette Anglia felett az uralmat egy kis időre. Abban az évtizedben, amikor uralkodóként ténykedett Savage, élt egy Rip Hunter nevű tudós, aki meg akarta dönteni Vandal hatalmát. Így összeállított egy csapatot, amelynek Sólyom és Sólyomlány, Atom, Fehér Kanári, Tűzvihar és két bűnöző, Snart és Rory emberfeletti képességekkel rendelkező lények voltak a tagjai. Nagy harcok közepette a csapatnak sikerült megszerezni azt az egyetlen fegyvert, amivel a király életére lehet törni. Miután Sólyomlány megölte az ország vezetőjét, a bitófa kötele lógott a fejük fölött, mert puccsot hajtottak végre. Így a csapat bujkálni kezdett. Rejtőzködés

közepette Rip Hunter, a tudós megépítette a Hullámlovas nevű időhajót, amivel előre utaztak az időben. Az 1670-ben bekövetkezett nagy fényrobbanás óta senki sem látta sem a csapatot, sem pedig a hajót. Hát, mi most megtaláltuk a járművet, és ezzel bebizonyíthatjuk, hogy ez a történet igaz – mesélte Pangloss mester.

– Ebből egy kukkot sem értettem, de mit szólnátok hozzá, ha belenézünk a belsejébe? – kérdezte izgatottan az öregasszony.

Bementek, és csodaszép látvány tárult a szemük elé. Úgy nézett ki a Hullámlovas, mintha egy nagy kilapított hajóban lettek volna grandiózus ablakkal. Egyszer csak, míg körbenéztek Candide-ék, egy hang szólalt meg az egyik szobában.

– Jó napot, uraim és hölgyem! Miben segíthetek? Hova vihetem magukat? – kérdezte a hang.

– Hát kend meg kicsoda? – kérdezte udvariasan, de ijedten Candide.

– Ő Gidion, a hajó kapitánya. Na, mondj valami évszámot! – válaszolta Pangloss mester.

– Hát okééé, legyen mondjuk 2021 – felelte Candide.

Amint kimondta az évszámot, Gidion máris odavezette a Hullámlovast. Miután megérkeztek, nagy puffanásra lettek figyelmesek. Az öregasszony volt az. Sajnos nem bírta a megerőltető út fáradalmait, és szélütést kapott. Így hát már csak ketten tudták felfedezni a 2021-es Budapestet. Pangloss mesternek feltűnt, hogy nagy a csend, és mindenütt autók (olyan földön közlekedő, kerekeken guruló, emberek közlekedésére alkalmas járművek, amelyek saját hajtóművel, önerőből képesek mozogni, nem egy állat mozgatja őket) vannak.

– Ez a világ minden világ legjobbika! – jelentette ki Pangloss mester.

– Erről már sokat vitatkoztunk. Most megint kezded? – kérdezte gúnyosan Candide.

– De most pillants körbe! Nézd, mennyi autó! Itten nem kell ám a lovakra várni, hogy kipihenjék magukat egy hosszabb út során. Meg nekünk sem kell lejárni a lábunkat azért, hogy eljussunk A pontból B-be. És a legjobb az, hogy egy lélek sincs rajtunk kívül ebben a városban – áradozott Pangloss mester.

Kiejtvén száján ezeket a szavakat, egy egyenruhás (megkülönböztető ruházat, egy csoporthoz tartozást jelöl) ember állt meg az orruk előtt. Rendőr volt az, de furcsa volt, mert a fél arca le volt takarva.

– Jó estét, uraim! Mutassák, kérem, a kijárási engedélyüket! – mondta a rendőr.

– Mely engedélyt kéne kendnek felmutatni? – kérdezett vissza Candide.

– Áhá! Szóval nincsen ilyenük. Oké. Most muszáj önöket megbírságoynom, mert két rendbeli szabálysértést követtek el. Az első, hogy nem viselnek maszkot, holott a Covid járvány miatt kötelező Magyarországon a szabadban is hordani. A második, hogy nyolc óra után is kint látom magukat engedély nélkül. Ez azt mondja, hm, 20 000 Ft lesz. Kérem, adják oda a pénzt, és menjenek haza minél hamarabb! – közölte határozottan a rendőr.

– Micsoda? Milyen járvány? Milyen szabályokat sértettünk meg? Nekünk nincsen pénzünk. Most jöttünk, és azt sem tudjuk, merre járunk – fakadt ki Pangloss mester.

– Tényleg látszik, hogy maguk nem ide valósiak. Na, jó uraim, elengedem magukat, de most az egyszer – válaszolt most már kedvesebb hangon a rendőr.

Elköszöntek egymástól, és az időutazóink egy idősebb néni tanácsára az egyik élelmiszerbolt lépcsőjén tértek nyugovóra. Másnap pirkadatkor a sarki piacon vásároltak maguknak egy-egy maszkot, és útra keltek felfedezni az új világot. Ez a jó mókának tűnő túra sírásba torkollott, ugyanis Candide és Pangloss mester nem szokott hozzá a forgalmas utakhoz. Míg Candide megpróbálta kitalálni, hogy a térképen (egy terület kicsinyített síkbeli ábrázolása; olyan rajz, amely a Föld egy részének vagy területének felszíni tagolódását, domborulatait és részeit ábrázolja egységesen megállapított jelek és meghatározott arányú kicsinyítés segítségével) hol vannak, Pangloss mester meg akarta nézni az Országházat (egy adott ország törvényhozó testületének központi helyszíne), de amint lelépett az útra, kiláptotta őt egy turistabusz. Szegény Candide! Egyedül maradt ebben a nagyon fura világban. Ezek után a szörnyűségek után Candide arra jutott, hogy be kell illeszkednie a társadalomba. Így hát feladva kertész mivoltját, elhelyezkedett egy autógyárban.

Teltek-múltak a hetek. Candide szorgalmasan dolgozott a munkahelyén, mígnem egyszer fuldokolni kezdett a köhögéstől. Elment orvoshoz, és megállapították nála, hogy a budapesti szmogos (környezetszennyezés miatt kialakuló füstköd) levegő okozza nála a tüneteket. Candide-nak el kellett hagynia a fővárost, és egy vidéki szántóföld közepébe költözött.

– Hát... újra itt vagyok! Naphosszat dolgozhatok már megint ezen a szántóföldön. De most sajnos nincs itt velem se Pangloss mester, se az öregasszony, se Paquette, se Giroflée és Kuni-gunda sem, hogy segítsenek átvészelni az

életet. Ó, drága Kunigundám! Hogy tehettem ilyet veled, amit tettem?! Hogy lehettem ennyire figyelmetlen, hogy a mérgező boroszlánt szedtem saláta helyett? Miért mondtam egy évszámot a Hullámlovas fedélzetén?! – ostorozta magát szomorkodva Candide.

Bement a házba reggelizni. Evés közben eszébe jutottak Pangloss mester szavai, miket 2021-be jövetelük után ejtett ki száján.

– Pangloss mester! Megint tévedtél, mikor azt mondtad: „Ez a világ minden világ legjobbika”. Miért akartad egész életedben minden áron bizonyítani nekem azt, hogy minden a legjobban van ezen a legeslegjobb világon? Na, mindegy. Nem ülhetek itten tétlenül, hisz vár rám a munka a földön – mormogta bölcsen Candide, majd beáztatta a mosogatóban lévő vízbe a használt étkezését, és lógó orral kilépett kunyhója ajtaján.

Kerekes Csenge

HARMINCEGYEDIK FEJEZET

Candide-ék egy új világban, vajon ebben a világban tényleg minden a legeslegjobban van?

A levegő már hűlni kezdett, de a betonházak még öntötték magukból a nyár izzó melegét az estén, amikor Candide, Pangloss és Martin megérkezett Budapestre. Előzetesen lefoglaltak egy úgynevezett Airbnb-s lakást – a név ismerősége miatt – a Rákóczi úton. Nézeteik a világról merőben mások voltak, de amikor kezükben egy-egy pohár itallal letelepedtek a tágas nappaliban a hatalmas tévé elé, mindhármukból szinte egyidejűleg elégedett sóhaj tört elő; hiányzott nekik az újdonság, az izgalom, a felfedezés. Beleuntak az eleinte békésnek tűnő, de később sivárrá változó, monoton életbe. Az öregasszony halála után Kunigunda még elviselhetlenebb és zsémbesebb lett, így Candide és bölcs társai útra keltek, ez alkalommal az időn keresztül, hogy a Rákóczi úti lakás nappalijában bekapcsolhassák a híreket közvetítő, furcsa lapos szerkezetet, amin egy szöveg villant fel: Candide diéta. Az utazók meglepődtek, elsősorban Candide nevének nőiesített, XXI. századi változatának, majd a Candide-ről elnevezett „Candid a diéta” félregépelésének hitték a színes betűs feliratot. Az addig visszafojtott nevetés akkor tört ki belőlük, amikor a rövidke videó egy gombafajról és az azt kiirtó speciális étrendről számolt be. Jókedvük töretlen maradt, míg az aznapi adás hírt nem adott egy autós balesetről, gyilkosságról, repülő katasztrófáról, éhezéstről és távoli országok véres háborúiról. A három utazó közül egyedül Candide érzett leírhatatlan csalódottságot; a két bölcselkedő öregember csak ki-ki a saját elméletét hangoztatta, ahogyan azt addig is tették, és ez Candide-

ot még jobban megerősítette abban, hogy még több száz évnyi időutazás (ami eleve igen meredeken hangzott) sem tud igazi változást hozni az életükben, sőt a világ egy szemernyit sem változott. A meglehetősen sok, tömény szörnyűség után szó esett Magyarországról, ami megcsillantotta a reményt Candide számára, hogy mégis változott, más és jobb lett minden: A keresztény ideológia és spiritualitás mindennapi, kormányzati szinten van jelen ebben a különleges országban.

Csodálatos, talán olyan lehet ez az ország, mint Eldorádó volt, sőt még jobb is! – kiáltotta izgatottan Candide. – Úgy tűnik, az itteniek élete cseppet sem unalmas, demokrácia van, és a keresztény értékek mentén kormányoznak!

Ujjongását az éppen kezdődő show-műsor szakította félbe, ahol négy – Martin értesülései szerint kormányhoz hű – újságíró kezdett eszmecsere-t folytatni a Pá párról. Azon felül, hogy a szavaikból egyértelműen gúny és megvetés csegett, az egyikük a keresztény egyház fejét egyszerűen marhának nevezte. Candide jókedve és bizakodó hangulata egy csapásra újra semmivé foszlott, a két bölcselkedő pedig ez alkalommal is belefogott a szokásos mondókájába.

Az érzelmi hullámvasút után – amit Candide az elmúlt években folytatott élete miatt soha nem élt át – a francia férfi megbánta, hogy egyáltalán elindultak: nem lett jobb semmi, csak kiszakították magukat a nyugalomból, ahol ugyan minden monoton és unalmas volt, de legalább többnyire békés és zavartalan. Amint felkelt a nap, megosztotta gondolatait útítársaival, és mivel vissza már nem mehettek a saját idejükbe, arra jutottak, hogy a Budapest környékén magasodó hegyek közé

vonulnak, hátha az hasonló lesz, mint ahonnan jöttek.

Rákóczi úti lakásukat egy, a hegyek között eldugott faluban, omladozó állapotban lévő kunyhóra cserélték, ahonnan a legközelebbi kórház is több órányi járásra volt, ezért Pangloss mester egyre nagyobb gyakorisággal bekövetkező elhalálzásai-ba belenyugodva többnyire magányosan, de néha hármasban járták az erdőt. Egyik ilyen közös sétájuk alkalmával egy idegen túrázó csapódott hozzájuk, aki látva, hogy külföldiek, lelkesen kérdezgetni kezdte Pangloss-t, Martint és Candide-ot, milyennek látják Magyarországot. Martin elmondta, hogy amit eddig látott, az szörnyű és semmivel sem jobb, mint máshol, sehol sem jó igazán. A túrázó meglepődött, hogy az öregeMBER ilyen nyíltan elmondta a véleményét, majd Pangloss-hoz fordult, aki válaszul annyit mondott, hogy ennél nem lehet jobb a világ, és ha ezt elfogadja, akkor rájön, hogy minden pont úgy van jól, ahogy van. Az idegen zavarba jött, majd elmondta nekik, hogy mind Pangloss-szal, mind Martinnal egyetért, de az nem lehet, hogy mindkettőjüknek igaza van.

Candide ránézett és csak annyit mondott: „neked is igazad van!”

IRODALMI HÁZIVERSENY

Áprilisi forduló

A BEADÁS HATÁRIDEJE: 2021. ÁPRILIS 9., PÉNTEK

I. Híres magyar találmányok, híres magyar feltalálók (8 pont)

1. Kinek a nevéhez fűződik a gyufa? Eötvös Loránd vagy Irinyi János?
2. Kinek a nevéhez fűződik a golyóstoll? Bíró László József vagy Déri Miksa?
3. Kinek a nevéhez fűződik a C-vitamin? Semmelweis Ignác vagy Szent-Györgyi Albert?
4. Kinek a nevéhez fűződik a dinamó? Heller László vagy Jedlik Ányos?
5. Kinek a nevéhez fűződik a telefonközpont? Neumann János vagy Puskás Tivadar?
6. Kinek a nevéhez fűződik a szódavíz? Bánffy István vagy Jedlik Ányos?
7. Kinek a nevéhez fűződik a floppy? Jánosi Marcell vagy Rubik Ernő?
8. Kinek a nevéhez fűződik a holográfia? Gábor Dénes vagy Szilárd Leó?

II. Kötelező olvasmányok (8 pont)

Mely művekből származnak a részletek?

1. A középiskolai tanuló élete: nyolc éven át napról napra megújuló harcba szállás, halálos veszedelem: minden reggel pontban nyolckor, a véletlenek és ravasz kelepccék és elhatározó események hullámzó harcterére kiront (...)

Karinthy Frigyes: Tanár úr kérem vagy Kosztolányi Dezső: Édes Anna

2. Gyerekkönny hamar kicsordul, hamar fölszárad.

Móra Ferenc: Kincskereső kisködmön vagy Móricz Zsigmond: Légy jó mindhalálig

3. Az alvó nő meglátja álmában is, zárt szemmel is azt, akit szeret.

Jókai Mór: A kőszívű ember fiai vagy Jókai Mór: Az arany ember

4. Mit állsz, tátongó mélység, lábaimnál!

Ne hidd, hogy éjed engem elriaszt:

A por hull csak belé, e föld szülötte,

Én glóriával átállépek azt.

Katona József: Bánk bán vagy Madách Imre: Az ember tragédiája

5. Vesd reám sugarát kökényszemeidnek,

Gyere ki a vízből, hadd öleljelek meg;

Gyere ki a partra csak egy pillanatra,

Rácsókolom lelkem piros ajakra!”

Arany János: Toldi vagy Petőfi Sándor: János vitéz

6. Mily szörnyű bajt bocsájtssz rám,
mily rettentőt, ha rá gondolok, Ámor,
nem félek a haláltól,

gyötrelmeim végét csak tőle várván. (...)

Miguel de Cervantes: Don Quijote vagy Edmond Rostand:

Cyrano de Bergerac

7. Miért van az, hogy az öregek olyan korán felébrednek? Azért talán, hogy hosszabb legyen még az az egy napjuk is?

Ernest Hemingway: Akiért a harang szól vagy Ernest Hemingway: Az öreg halász és a tenger

8. – Az asszony, látod, olyasmi: akármennyit tanulmányozod, mindig tökéletesen más.
 – Akkor jobb nem tanulmányozni.

Gustave Flaubert: Bovaryné vagy Lev Tolsztoj: Anna Karenina

III. Keresztnevek az irodalomban (8 pont)

Egészítsd ki a megfelelő névvel a műcímet.

1. Kármán József: ... hagyományai – Etelka, Fanni, Rózsa?
2. Oscar Wilde: ... Gray arcképe – Daniel, Dorian, Doyle?
3. Böszörményi Gyula: ... és az álomfogók – Andris, Balázs, Gergő?
4. Mikszáth Kálmán: A Noszty fiú esete Tóth ... – Annussal, Katóval, Marival?
5. Stephenie Meyer: ... Tanner rövid második élete – Bream Gemma, Margaret?
6. Charles Dickens: Copperfield ... – Dániel, Dávid, Dorián?
7. Kosztolányi Dezső: Édes ... – Anna, Ilona, Magda?
8. Jane Austen: ... – Elinor, Elizabeth, Emma?
9. Lev Nyikolajevics Tolsztoj: ... Iljics halála – Ivan, Pjotr, Vaszilij?
10. Henry Fielding: ... Jones – Jack, Nicholas, Tom?
11. Tamási Áron: ... a rengetegben – Ábel, Ádám, Áron?
12. Anne Brontë: ... Grey – Agnes, Emily, Jane?
13. Mark Twain: ... Sawyer kalandjai – Timothy, Tom, Tony?
14. Lucy Maud Montgomery: ... otthonra talál – Anne, Felicity, Sarah?
15. Lewis Carroll: ... Csodaországban – Alice, Amelia, Anne?
16. Hevesi Lajos: Jelky ... kalandjai – András, Gáspár, János?

IV. Régi mesterségek (10 pont)

Melyik mesterember foglalkozott az alábbi tevékenységekkel?

1. Folyóvizek két partja között rendszeresen közlekedő csónakok, hajók, kompok kezelője volt. Csillés, fiakkeres, révész?
2. Csizmák készítésével foglalkozó kézműves szakember; főleg parasztszizmákat, lovaglócsizmákat, vadászcsizmákat készített. Cserzővarga, csizmadia, pintér?
3. A kerekek szakértője. Fából készült talicskát, kordét, kocsit, szekeret gyártó, javító

- kézműves iparos. Milyen foglalkozású volt ő? Bodnár, bogsnár, lakatos, pintér?
4. Ki az, aki nem a disznókat őrizte? Csikós, disznópásztor, kanász, kondás?
 5. A középkorban ebből a szakmából fejlődött ki a lakatos, majd az újkorban a bádigos szakma. Kerekes, kocsis, kovács, pléhcsináló?
 6. Ruházkodásra alkalmas szőrös bőrök szabásával, varrásával és kikészítésével foglalkozott. Szűcs, tímár, varga?
 7. A felsoroltak közül melyik régi foglalkozás az, amelyik nem a vasutas szakmához kapcsolódik? Bakter, gazdatiszt, kocsimester, pályafelvigyázó?
 8. Ki az, aki nem a marhákat őrizte legeltetéskor? Melyik a kakukktojás? Csordapásztor, juhász, marhapásztor, tehénpásztor
 9. Melyik a kakukktojás? Bakó, böllér, hentes, mézsáros?
 10. Vászonkészítő szövőmester volt. Szűcs, takács, tímár

V. Kik a drámák szerzői? (10 pont)

1. Godot-ra várva – Samuel Beckett, Arthur Miller, Thornton Wilder?
2. Antonius és Kleopatra – Molière, Jean Racine, William Shakespeare?
3. Babaház – Pierre Corneille, Anton Pavlovics Csehov, Henrik Ibsen?
4. Medea – Aiszküloosz, Euripidész, William Shakespeare?
5. Cseresznyéskert – Anton Pavlovics Csehov, George Bernard Shaw, Oscar Wilde?
6. Peer Gynt – Noel Coward, Henrik Ibsen, Peter Levin Shaffer?
7. Tudós nők – William Gibson, Christopher Marlowe, Molière?
8. Oidipusz király – Arisztophanész, Euripidész, Szophoklész?
9. Pillantás a hídról – William Inge, Arthur Miller, Harold Pinter?
10. Rosencrantz és Guildenstern halott – Edward Albee, Tom Stoppard, Tennessee Williams?

VI. Női zeneszerzők (7 pont)

1. A következő komponista-feleségek közül ki NEM komponált? Wagner Kodályné Sándor Emma, Alma Mahler, Clara Schumann, Cosima Wagner?
2. Melyik televíziós sorozat zenéjét írta az izlandi zeneszerzőnő, Hildur Guðnadóttir? Agymenők, Csernobil, Jóbarátok, Vezércsel?
3. Kit tartanak számon a legelső ismert zeneszerzőnőként? Hildegard von Bingen, Francesca Caccini, Beatriz de Dia, arie de France?
4. Lili Boulanger francia zeneszerző volt az első nő, aki elnyerte a híres Római Díjat. 1918-ban bekövetkezett halálakor mindössze...
18 éves volt, 24 éves volt, 29 éves volt, 35 éves volt
5. A francia Hatok elnevezésű híres csoportnak (többek közt Poulenc és Honegger is ide tartozott) volt egy női tagja is. Ki volt ő? Nadia Boulanger, Yvonne Desportes, Helène-Gabrielle Fleury-Roy, Germaine Tailleferre?
6. Hány szimfóniát komponált a 2019-ben 95 esztendőskorában elhunyt Szőnyi Erzsébet? Egyet sem, egyet, kettőt, kilencet?
7. Baráth Emőke operaénekes 2018-ban megjelent lemeze egy barokk zeneszerzőnőnek állít emléket. Ki ő? Francesca Caccini, Isabella Leonarda, Camilla de Rossi, Barbara Strozzi?

POLI-LOGI – MÁRCIUS

A megoldásaitokat a sandor.andras.m[kukac]gmail.com címre várjuk. Minden gondolatot fejtsetek ki, a végeredményre önmagában kevésbé vagyunk kíváncsiak. Nem kell az összes feladatot beküldeni, azon gondolkozzatok, ami tetszik!

Csapatban is gondolkozhattok bátran.

Azokat a résztvevőket, akik az év során legalább 40 pontot szereznek, csokijutalomban fogjuk részesíteni.

A beküldési határidő: 2021. április 12., hétfő
 Jó gondolkodást!

1. Erdei választások [3 pont]

Az erdőben demokratikusan akarják eldönteni, hogy ki a legokosabb állat. Az előválasztásokból a bagoly és a róka jutott a végső fordulóba. Minden állat egy-egy szavazatot adott le valamelyikükre. A szavazatszámlálásból kiderült, hogy a róka 14 szavazattal győzött.

A bagoly szeretné tudni, hogy legalább hány állatnak kellett volna megváltoztatni a szavazatát, hogy ő jöjjön ki győztesként.

2. Kilences örület [4 pont]

Gondoltam egy számra. Kivontam belőle 9-et, majd megszoroztam 9-cel. Eztán hozzáadtam 9-et és végül elosztottam 9-cel. Az eredmény 9 lett.

Melyik számra gondoltam az elején?

3. Béna napfogó [5 pont]

A kiskertem éppen négyzet alakú, oldalai 5 métereseek. A nyári napra készülve egy lepedőt próbálok kifeszíteni a kiskert fölé. Az ábrán látható módon sikerült, mert béna voltam.

Mekkora területet sikerült lefednem a kertből?

4. Nárcisztikus szám [5 pont]

Van egy pozitív szám, aki csak saját magával szeret foglalkozni. Ezért összeszorozza a saját negyedét a saját felével, amire megkapja a saját négyszeresét.

Melyik ez a szám?

5. Átlátszatlan üvegekocka [6 pont]

27 kis üvegekockából összeraktam egy 3x3x3-as nagy kockát. Ezen, bármelyik oldaláról is nézek rá, átlátok. Hány kis üvegekockát (és melyikeket) kell kicserélnem átlátszatlan kis fakockára, hogy a nagy kocka bármelyik oldaláról nézve 3x3 fakockát lássak?

6. Sok kicsi kevésre megy [7 pont]

Egy kör mentén 99 szám áll, mindegyik +1 vagy -1. Tekintem az egymás mellett álló négyes csoportokat (ilyenből 99 darab van). Minden ilyen csoportról feljegyzem, hogy mennyi a négy szám szorzata. Majd a 99 így kapott szorzatot összeadom.

Mi a legkisebb összeg, amit így kaphatok?

A FRANKL PROJEKT TÖRTÉNETE

AVAGY HOGY ALAKULT A PSZICHOLÓGUS TÚLÉLŐ GONDOLATAIBÓL HATRÉSZES POLI-TERÁPIA SOROZAT?

Bevezető

A 2019/2020-as tanév szerintem legizgalmasabb, de mindenképpen legmunkásabb, legérdekesebb, legtöbb tanulsággal szolgáló hónapjai a pszichológia fakultációs szakkörön történetesen karantén idejére estek.

Minden évben igyekeztem egy kutatási projektet végigvinni a fakultációs csoporttal a második félévben. Ez az időszak alkalmasnak bizonyult erre a munkára, hiszen eddigre már bevezetődték a pszichológia alapjaiba, és kialakult mindig az a „kemény mag”, akik a kezdeti, néhol felszínesebb érdeklődésen túl is megmaradtak a csoportban. Ez a „kemény mag” a pszichológia fakultáción mindig belső motivációja miatt, saját érdeklődés alapján maradt meg, hiszen jegy nem jár együtt a fakultáció elvégzésével, érettségire sem választották. Vagyis az érdeklődőkből ilyen módon a második félévre szelektálódtak a tehetségesek, akiket még erősebben hajtott a kíváncsiság a világ megismerésére – jelesül a pszichológián keresztül.

A hatfős állandó csapattal, károsokkal és két dimenzióssal Viktor E. Frankl holokausz túlélő pszichiáternek, a logoterápia megalkotójának komplex történetét dolgoztuk fel.

Első szakasz: a kutatási projekt tervezése: legyen Frankl

Miután szerettem volna nyitott végű projektek vezetni, amiben a diákok saját döntései és elképzelései tág teret kapnak, ezért eleinte én sem tudtam, hogy a projekt produktuma pontosan milyen műfajban és hogyan fog megvalósulni, mert ez közös megbeszélés, ötletelés eredménye lett.

Csak annyit tudtam, hogy a Bevezetés a pszichológiába témakör, különösen a pszichoanalitikus irányzattal foglalkozó témák nagy sikert arattak, lekötötték a fakultációsok érdeklődését. Így ezt szerettem volna folytatni, ráadásul a pandémia alatt. A holokausztot a saját önterápiájának segítségével túlélő, pszichoanalitikus Frankl gondolatai aktualitást is nyertek, mert a jelenlegi járványhelyzet feldolgozásához is nyújt támogatást a mű. Hiszen Frankl abban alkotott maradandót, hogy a szenvedéssel/ lemondással teli élet értelmét is kereste, ennek mikéntjét írta le egzisztenciális filozófiájában.

Már február végén felvettem a faktos csoportban, hogy Franklt olvassunk, elsősorban a Mégis mondj igent az életre...! című könyvét. Továbbá gyűjtöttem tőle egyéb idézeteket, arra készülve, hogy bevezetem a témát. Frankl idézeteit összehasonlítottuk a már ismert pszichoanalitikus elméletalkotókkal – elsősorban Freuddal és Junggal –, és gondoltam, ha megtetszik a csapatnak Frankl szellemisége és a vele való komolyabb foglalkozás az ötlete, „terítékre tesszük” az egész Frankl könyvet. Megtetszett.

Miután a csoport többségét a pszichológiai érdeklődés mellett a filozófiai érdeklődés is jellemezte, különösen jó témának gondoltam Frankl filozofikus elméletének feldolgozását. Történelmi szempontok is belekerültek a projektbe, hiszen a holokauszt mint apropó, mint helyszín, mint a művet körülvevő világ Frankl elméletének szerves része, ezért ezzel is foglalkoznunk kellett. A projekt végső kifutásaként a produktumok elkészítéséhez média és kreatív írás elemek is megjelentek a munkában, így komplex projektté állt össze.

A projektmunka első fázisa: adatfeldolgozás, vagyis elolvastuk a könyvet

A többség el is olvasta a könyvet, legalábbis a könyv rá osztott részét, és a karantén

beköszöntével izgalmas „összük meg a többiekkel, mit olvastunk” órákkal kezdtünk digitális kiselőadások formájában. Ezt követte a téma reflektív jellegű, csoportszintű megbeszélése, ami facilitált módszerrel működött, meglepően könnye-

dén, hiszen sikerült a csoportnak utalásokat, kapcsolatokat találni korábbi pszichológiai elméletekhez, történelmi ismeretekhez a légerélet pszichológiájának megismerésén át.

Projektmunka második szakasza: ötletelés, projektterv készítés

Ezután csoportos megbeszélésekben – karanténban, online – ötleteltünk arról, hogyan tovább, mi legyen a projekt produktuma. Végül egyre jobban megszerették a – már nem emlékszünk, kitől eredő – javaslatot, hogy forgassunk filmet. Vagyis ők, a diákok. Innen már könnyen gördült tovább a terv, legyen belőle mini sorozat a Terápia c. HBO GO-n futó, a pszichoterápiás munkát autentikusan bemutató filmsorozat mintájára. A Terápia epizódjait már ismerték, ejtettünk szót róla a fakultáción, sőt egy-egy rész erejéig bele is néztünk, elemeztük a terapeuta munkáját, az eset természetét, és a szupervíziós folyamatra is kitértünk.

Projektmunka harmadik szakasza: forgatókönyvírás

Otthon a diákok és a faktokon együtt sokat molyoltunk a forgatókönyvek megírásával, ami sok kompromisszummal működött, hiszen a teljes művészi, alkotói szabadságot itt-ott megnyirbáltam a pszichológiai történelmi hűség kedvéért. Végül a forgatókönyvek alapjai a pszichoterápia, Frankl szövegei lettek, és a sztorik abból az anyagból szövődtek, amit kihámoztunk a könyvből. Így kerültek a storyboardba pillanatképek a koncentrációs táborok életéből és az Frankl által alkotott logoterápia módszertanában leírt terápiás eseteiből.

A forgatókönyveket sokat csiszoltuk. A történet megalkotásához segítségül a könyv mellett Frankl-idézetek egy csokrát és a logoterápiás esetek gyűjteményét használták fel. Önálló munkában először vázlat készült, majd páros feladatokban párbeszédet írtak a diákok, utána közös véleményezéssel finomodott, és végül esetenként a szakértői végső szó után alakult ki a végleges történet.

Negyedik szakasz: filmforgatás

Lázás munka következett, megtörtént a szerepek kiválasztása, a választások közös megbeszélése, kijelöltük a főszereplőt, a terapeutát. Majd megkezdődött a feladatok kiosztása, határidők kitűzése, a közös logisztika. Aztán megint önálló munka következett. Elindult a rövid kis ötperces videoetűdök felvétele. A projektben résztvevő faktosok a

véglegesített forgatókönyvek alapján felvették a saját részüket a jelenetből a szerepeiknek megfelelően. Mindenki elképesztő kreativitással oldotta meg a feladatát, jelmez, helyszín megvilágítást, és többen csattanót vagy plusz csavart is beemeltek a történetbe.

Madarász-Róna Gergely Viktor oroszlánrészt vállalt magára a videók vágásában. Ő dolgozott az anyagok összevágásával, epizódokká szerkesztésével, feliratozásával. Solymosi Máté különleges zenét szerzett a minisorozathoz, színészi alakításokat kaptunk Gergőtől, Zsoldos Pannától, Winkler Ákostól, Mátétól, Sipeki Dávidtól. Egyáltalán, mindenki odatette magát, illetve Seba inkább a kutyáját.

Persze az önkifejezés, a művészi és műfaji sokszínűség is meglehetősen tág teret kapott a videókban: a fricskát mutató, vagy egyenesen provokatív humor és mellette a szakszerű vagy éppen lírai komolyság mind megjelent.

Ötödik-hatodik szakasz: az elkészült videók áttekintése, ősbemutató

Az utolsó előtti alkalomra, a kontakt órákra minden elkészült, ekkor tartottuk a projekt záró akkordjaként a sorozat Youtube premierjét, Madarász Gergő csatornáján nézhettük meg mind az öt részt.

/Záróakkordként még az ősbemutató utánra is jutott egy kis utómunka Gergőnek./

Már 2020 júniusában kipoztoltam a Poli Microsoft Teams faliújságjára ezt az anyagot és a linket a videókhoz, így már többen megismerték. Mégis a mostani cikknek az a célja, hogy még többen találkozhassanak a Poli-polgárok közül a mostani végzősök ezen munkájával, illetve cél az is, hogy a polisok: tanárok, diákok egyaránt megismerhessék a minifilmeken keresztül Viktor E. Franklt és az ő holokauszt túlélő tapasztalataiból születő pszichológiai elméletét. Most különösen időszzerű minden sora.

Itt a link, ami a videosorozat lejátszási listához vezet, fogadjátok szeretettel.

[Képeslap Skóciából \(LOGO terápia 1. évad 1. rész.\) – YouTube](#)

A pszicho faktos csapat: Madarász-Róna Gergely Viktor, Magyar Sebastyén, Sipeki Dávid, Solymosi Máté, Zsoldos Panna és Winkler Ákos.

Lejegyezte Borbáth Kati iskolapszichológus.

Pályázat

a 2021/22-es tanév Gólyatáborának megszervezésére

A rendezvény időpontja: 2021. augusztus 25-28.

Helyszín: Nagybörzsöny, Malomkert

A pályázat leírása:

A pályázók feladata, hogy olyan színvonalas és tartalmas programokat szervezzenek a Gólyatábor résztvevőinek, amelyek segítik az egymással és a Politechnikummal, annak értékeivel és szellemiségével való ismerkedést.

A pályázatnak tartalmaznia kell a részletes, órára lebontott programtervezetet (az úrlapon található kötelező programokkal együtt) és a tervezett költségeket.

Pályázhatnak: Az AN, AY, KO, FX, PC, RZ, AL, RH, CH, osztályok diákjai és segítők. A szervező csapat létszáma maximum 8 fő lehet, akik vállalják, hogy a gólyatáborban tevékenyen részt vesznek.

A pályázat benyújtásának módja: Kitöltött pályázati úrlapon, elektronikus formában a barbi[kukac]poli.hu címre.

A pályázat benyújtásának határideje: 2021. május 28.

A pályázatokról a gólya osztályfőnökök döntenek 2021. június 11-ig.

Budapest, 2021.03.29.

RICHARD BURLET FESTMÉNYEI

Richard Burlet világhírű művész 1957-ben született Franciaországban. Gustav Klimt osztrák szimbolista festő és a szecesszió hatással hatása erősen érződik képein. Burlet művészi tanulmányait először Nizzában, a Képzőművészeti Iskolában szerezte, majd 1977-ben felvették a rangos párizsi Ecole Nationale Superieure des Beaux Arts-ba. Munkáit a bécsi festőiskola is befolyásolja. A művész olajjal, arany és ezüst fémfüsttel dolgozik. Modelljeinek átható tekintete az istennőket idéz egy varázslatos és romantikus paradicsomban, élénk színekkel festve. A gazdag, elsősorban vörös és lila színvilág a háttér kontrasztját teremti meg a finom női portrékkal. Burlet festményeinek klasszikus pszichedelikus jellege rokon az 1960-as évek művészetével és formatervezésével. Az alkalmazott 24 karátos arany és ezüst levélzet a vászon textúráját és isteni fényét adja, amellyel más szín nem versenyezhet. Az mester festményeinek egyedi színei összefonódnak a kollázssal, így erős hangulatiságot és többdimenziós felületet teremtenek.

Forrás: https://steemit.com/art/@jinaa/painting-by-richard-burlet?fbclid=IwAR0QwjjyJdK_Mpx3HtCCgx_u2r9Oo65YJw8SvO-gQMJ5ykkX4KSxZQPhns8

**A Poligráf-ILLUSZTRÁCIÓK NAGY RÉSZÉT
RICHARD BURLET KÉPEIBŐL VÁLOGATTAM.**

Tartalom

Gampel Janka állásinterjúi	2
Grósz Tamara oldalai	4
Rákóczi Dorina ajánlólevelei	8
Szalacsi-Tóth Eszter filmajánlásai	10
Török-Nagy Mihály írásai	12
Tamás Hanna naplórészlete	15
Gorincsek Petra: Budai hírlap.	16
Kocsis Karolina zöld aktivistája	18
Gyenes Bertold építészeinek levelei	20
Kepe Marci a kém.	22
Grósz Tamara végvári vitézei	24
Cseke Boldizsár a török korról	25
Lehetnék bárki versíró pályázat	29
Forgács Dina 20. századi Candide-ja.	30
Kerekes Csenge 31. fejezete.	32
Keserű Anna új Eldorádója.	36
Irodalmi háziverseny	38
Poli-logi	41
Borbáth Kati a Frankl projektről	42
Gólyatábor-szervező pályázat.	46
Richard Burlet festményeiről	47
Aranyköpések	48

Aranyköpések

- Rousseau: Emil, anyag a bevelésről
- A mondatot a francia származású Horatius mondta.
- Empirealizmus
- Ellenszenvesek voltak az egyházzal.
- Jónás Jelenéseinek könyve
- Messiás-vásárlás
- Isten összekutyulta az emberek nyelvét.
- Ebben a szerzeményben is azt találok kitűnőnek, hogy egyből alanyunk helyében érezzük magunkat, hiszen mindnyájunkban felmerült már minimum egyszer a gondolat, hogy 'Semmit se tudok az ég adta világon!' Ez az érzés egyértelműen diszkomfortot kelt bennünk, ezért is jó, hogy van a művészet, mert itt megoszthatják az emberek gondolatait, és néha válasra is lelhetünk ezekből a kifejezetten összeszedett, szórakoztató, krémesen és választékosan megfogalmazott művekből. Mai témánk elolvasása után az olvasóban teljes mértékben megfogalmazódik, hogy Istenben csak azért hiszünk, mert túl akarunk élni egyszerűen, még ha hitetlenek vagyunk is.

A Közgazdasági Politechnikum lapja

Felelős kiadó: Diósi Alojzia

Felelős és tördelő szerkesztő: Jakab Judit

Postacím: 1096 Budapest, Vendel utca 3.

e-mail: jjudit@poli.hu, internet: www.poli.hu,